Nicolae Virgiliu Tănase proti Rumunsku, rozsudek velkého senátu ze dne 25. 6. 2019 – Povinnost provést účinné vyšetřování při úmrtí nebo život ohrožujícím zranění osoby při dopravní nehodě

Stěžovatel: Nicolae Virgiliu Tănase

Žalovaný stát: Rumunsko

Číslo stížnosti: 41720/13

Datum: 25.06.2019

Článek Úmluvy: čl. 13
čl. 2
čl. 6 odst. 1
čl. 8

Rozhodovací formace: Velký senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: civilní a trestní prostředek nápravy, nezávislost vyšetřujících orgánů, účinné vyšetřování

Český právní řád: čl. 7, 10, 36 a 39 Listiny základních práv a svobod
§ 158 a násl. zák. č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád)
§ 4 zák. č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů
§ 69 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Významnost: 1

Povinnost provést účinné vyšetřování při úmrtí nebo život ohrožujícím zranění osoby při dopravní nehodě

Autorský komentář:

Předkládané rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále „Soud“) se týkalo zejména určení procedurálních povinností smluvních států Úmluvy v případě život ohrožujících zranění utrpěných při rozličných činnostech. V Soudem posuzovaném případě se konkrétně jednalo o postup v případě zranění utrpěných neúmyslným jednáním při dopravní nehodě. Přínos tohoto rozhodnutí spočívá zejména v objasnění, z jakých ustanovení Úmluvy (čl. 2 právo na život, čl. 3 zákaz mučení, nelidského či ponižujícího zacházení, čl. 8 právo na respektování soukromého a rodinného života) má být v případech smrtelných zranění nebo život ohrožujících zranění utrpěných při dopravních nehodách vyvozeny procedurální povinnosti smluvního státu. Soud dospěl k závěru, že tato povinnost vyplývá toliko z procesní části čl. 2 Úmluvy. Stát má z uvedeného článku pozitivní povinnost vést v případě dopravních nehod účinné vyšetřování minimálně do okamžiku, než mají veřejné orgány za

prokázané, že jednání nebylo trestným činem, respektive nebylo úmyslné. Obecně není nutné, aby bylo zahájeno trestní řízení, ale věc musí být příslušnými orgány důkladně a účinně prošetřena.

Rozhodnutí je taktéž přínosné z důvodu, že vyjasňuje aplikovatelnost čl. 3 Úmluvy ve vztahu k dopravním nehodám způsobeným náhodou či nedbalostním jednáním. Předchozí judikatura Soudu a zejména jeho rozhodnutí ve věci Kraulaidis proti Litvě, č. 76805/11, rozsudek ze dne 8. 11. 2016, totiž na první pohled mohly naznačovat, že čl. 3 Úmluvy byl aplikovatelný i na takové dopravní nehody. Nicméně dle předkládaného rozhodnutí není čl. 3 Úmluvy na neúmyslně způsobené dopravní nehody aplikovatelný.

Lze tak uzavřít, že předkládané rozhodnutí je významné pro tuzemskou právní praxi zejména z hlediska postupu veřejných orgánů a jejich pozitivních procesních povinností vyplývajících jim z uvedených článků.

(Zpracovali JUDr. Pavel Simon a Mgr. Petr Barták, LL.M.)

SHRNUTÍ SKUTKOVÉHO STAVU

Stěžovatel, toho času soudce u rumunského krajského soudu, byl dne 3. 12. 2004 účastníkem dopravní nehody. V průběhu jejího vyšetřování tvrdil, že třetí osoba narazila do zadní části jeho auta (řidič D. i.), což způsobilo kolizi jeho motorového vozidla se zaparkovaným vojenským nákladním vozidlem (řidič J. C. P.). Tvrdil, že následkem dopravní nehody a zejména čelního nárazu do vojenského vozidla měl utrpět vážná zranění, a to mj. polytraumata a zlomeniny, přičemž se stěžovatel musel podrobit několika operacím, opakovaným hospitalizacím a přibližně 200 až 250 dnům lékařské péče.

Policie zahájila úkony trestního řízení záhy poté, co k nehodě došlo. Shromáždila důkazy včetně výpovědí účastníků nehody. V červnu 2005 uplatnil stěžovatel jako poškozený v rámci trestního řízení svůj soukromoprávní nárok na náhradu majetkové a nemajetkové újmy. Jelikož byl stěžovatel soudcem, tak řízení převzalo vyšší státní zastupitelství. Trestní řízení v průběhu osmi let prošlo mnoha články soudní soustavy včetně odnětí věci jednomu soudu a jejího přidělení soudu jinému.

Orgány činné v trestním řízení zkoumaly různé způsoby, jak určit pachatele dopravní nehody. Odborné zprávy a posudky se zabývaly otázkami, zda příčinou nehody byla nepřiměřená rychlost jízdy ze strany stěžovatele, zda řidič, který narazil do zadní části stěžovatelova vozu, dodržoval bezpečnou vzdálenost a zda byl vojenský nákladní vůz správně zaparkován. Tyto posudky taktéž měly stanovit sled událostí, tedy objasnit, zda došlo prvně ke kolizi mezi třetí osobu a stěžovatelem, nebo ke kolizi auta stěžovatele se zaparkovaným vojenským nákladním vozem. Zvažována byla i možnost, jestli nebyl za nehodu alespoň částečně zodpovědný stěžovatel, jelikož se objevily nesrovnalosti ohledně jeho testu na přítomnost alkoholu v krvi. Stěžovatel však nebyl nikdy trestně stíhán.

Orgány činné v trestním řízení nakonec trestní řízení s řidiči zbylých vozidel zastavily, jelikož dle jejich názoru nebyly naplněny všechny znaky trestného činu, jelikož vojenské nákladní vozidlo bylo zaparkováno v souladu s platnými předpisy. U řidiče druhého vozidla pak nebylo možné zjistit, zda to byl právě tento náraz, který způsobil zranění stěžovatele, nebo zda tomu bylo nárazem do zaparkovaného vojenského nákladního vozidla či kombinací obou kolizí. V červnu 2012 došlo k promlčení případné trestní odpovědnosti. Dovolání a ústavní stížnost stěžovatele byly v roce 2013 zamítnuty.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

1. ROZSAH PŘÍPADU A CHARAKTERiSTiKA STÍŽNOSTi
2. Podání stran

3. Stěžovatel ve své stížnosti tvrdil, že po nehodě utrpěl vážnou újmu na zdraví, která představovala nebezpečí pro jeho život. Tvrdil také, že vyšetřování okolností nehody bylo nepřiměřeně dlouhé. Vnitrostátní soudy rovněž přezkoumaly pouze jeho odvolání proti rozhodnutím státního zastupitelství, žádné z těchto rozhodnutí však nezahrnovalo meritorní přezkum věci. Hlavním zájmem úřadů bylo skrýt a zkreslit pravdu, spíše než objasnit okolnosti nehody. Nebylo mu dovoleno do spisu založit relevantní důkazy, úřady se dopustily několika zneužívajících jednání, přičemž měly pomoci pachatelům. Podle jeho názoru všechny výše uvedené elementy představovaly ponížení a nelidské a ponižující zacházení. Tímto jednáním se cítil dotčený, přičemž vzal v úvahu také skutečnost, že po nehodě trpěl vážným postižením. Konečně zákonné omezení trestní odpovědnosti vstoupilo v platnost v průběhu vyšetřovací fáze trestního řízení tak, jak bylo zamýšleno vnitrostátními orgány.
4. Ve svých následných písemných vyjádřeních k Soudu se stěžovatel odvolával mimo jiné na skutečnost, že řidič J. C. P. byl státním zaměstnancem. Pracoval jako civilní zaměstnanec vojenské jednotky a v době nehody byl na oficiální misi na základě pověření této vojenské jednotky jménem rumunského státu.
5. Vláda uvedla, že stěžovatel ve svém prvním podání k Soudu a ve svých následných písemných podáních senátu netvrdil, že stát nepřijal dostatečná právní pravidla a opatření k regulaci provozu motorových vozidel na veřejných silnicích. Rovněž nezmínil žádný aspekt, na základě kterého by věc spadala do působnosti čl. 8 Úmluvy.
6. Vláda poukázala na to, že ve výše uvedeném prvním podání k Soudu si stěžovatel stěžoval, že způsob, jakým vnitrostátní orgány vyšetřovaly dopravní nehodu, jejíž obětí se stal, představuje nelidské a ponižující zacházení. Nicméně za takových okolností, jako jsou okolnosti projednávaného případu, nebyl čl. 3 Úmluvy použitelný na základě své hmotněprávní části, jelikož způsob, jakým orgány prováděly šetření, byl dostatečně pokryt procesními povinnostmi zakotvenými inter alia v tomto článku.
7. Ve svých následných písemných podáních před senátem stěžovatel výslovně uvedl, že jeho stížnost k Soudu se týkala zneužití ze strany státních orgánů při vyšetřování okolností nehody a jeho nemožnosti domoci se v této věci spravedlnosti a nikoli zranění, které utrpěl v důsledku jednání řidiče D. i. Rovněž uvedl, že si nestěžuje na porušení čl. 2 Úmluvy. Následná podání stěžovatele navíc jasně prokázala, že nezamýšlel stěžovat si na údajné porušení čl. 3 v rámci jeho procesní části.
8. Vláda se domnívala, že Soud musí vzít v úvahu svobodnou vůli stěžovatele a omezit rozsah projednávaného případu na stížnosti uvedené v jeho původní stížnosti a v jeho následných podáních, aniž by se tento rozsah změnil.
9. Vláda rovněž uváděla, že stěžovatel nikdy u Soudu netvrdil, že stát je odpovědný za jednání J. C. P. na základě jeho postavení státního zaměstnance. Také trestní řízení proti J. C. P. skončilo dne 30. 9. 2011 – více než šest měsíců před tím, než stěžovatel podal svou stížnost k Soudu – a vnitrostátní soudy závazně rozhodly, že J. C. P. nebyl za nehodu odpovědný (viz výše). Ve spisu navíc nebyl žádný důkaz o odpovědnosti státu za nehodu. Soud nemohl duplikovat úsilí příslušných orgánů a nezávisle zjistit okolnosti nehody nebo určit osoby odpovědné za nehodu.
10. Vláda uznala, že J. C. P. byl zaměstnancem vojenské jednotky a že v době nehody vykonával své profesní povinnosti. Nicméně J. C. P. byl civilním zaměstnancem uvedené jednotky a podle příslušného vnitrostátního práva mohla být vojenská jednotka odpovědná za nehodu, pouze pokud by příslušné úřady shledaly J. C. P. odpovědného za nehodu. Jelikož však J. C. P. neměl dle vyšetřování žádnou odpovědnost za dopravní nehodu, nebyly tak dle vlády hmotné části čl. 2 a 3 Úmluvy v projednávaném případě použitelné.
11. Vláda se navíc domnívala, že kvalifikace J. C. P. jako státního zaměstnance je pro výsledek projednávaného případu irelevantní, protože stěžovatel netvrdil, že status J. C. P. byl prvkem ovlivňujícím vnitrostátní vyšetřování. Kromě toho bylo vnitrostátní vyšetřování provedeno civilními státními zástupci bez vazby na J. C. P. nebo vojenskou jednotku, která ho zaměstnávala.

12. Posouzení soudu
13. Soud od začátku poznamenává, že stížnost formulovaná stěžovatelem (viz bod 71 výše) se dotýká dvou věcí. Na jedné straně se týkala údajné délky a neúčinnosti trestního vyšetřování a údajné nemožnosti získat rozhodnutí o opodstatněnosti jeho občanského nároku po dopravní nehodě, jejímž byl účastníkem. Na druhé straně šlo o zacházení, které stěžovatel utrpěl z důvodu způsobu, jakým orgány vyšetřovaly okolnosti nehody.
14. Stížnost stěžovatele lze tedy rozdělit do dvou různých kategorií: zaprvé část jeho stížnosti týkající se vedení trestního vyšetřování a zadruhé část jeho stížnosti týkající se chování státních orgánů zapojených do vyšetřování. V případě obou výše uvedených částí stížnosti se stěžovatel ve svém prvním podání výslovně a široce opíral o čl. 3, 6 a 13 Úmluvy.
15. Soud poznamenává, že pokud jde o obě části stížnosti, vláda tvrdila, že částečně nespadají do oblasti působnosti případu, kterou má Soud přezkoumat (viz body 73–76 a 78–79 výše). Je tedy nutné stanovit rozsah a právní posouzení každé kategorie stížnosti stěžovatele, pod kterou má být dle Úmluvy podřazena.
16. V této souvislosti Soud opakuje, že stížnost sestává ze dvou prvků: skutkových tvrzení a právních argumentů. Na základě zásady iura novit curia není Soud vázán právními důvody uváděnými stěžovatelem podle Úmluvy a jejích protokolů a má pravomoc rozhodnout o právním posouzení stížnosti na základě tvrzených skutečností, a to přezkoumáním stížnosti podle ustanovení Úmluvy, která jsou odlišná od těch, kterých se dovolává stěžovatel (viz Radomilja a ostatní proti Chorvatsku, č. 37685/10 a 22768/12, rozsudek velkého senátu ze dne 20. 3. 2018, § 126).
17. Co se týče první části stížnosti stěžovatele, která se týká vedení trestního vyšetřování, poznamenává Soud, že tato nezahrnuje tvrzení o úmyslném jednání nebo podezřelých okolnostech vyšetřování. Stejně jako stěžovatel nepřipisuje tuto mimořádnou událost tomu, že státní orgány nepřijaly dostatečná právní pravidla a opatření k regulaci provozu motorových vozidel na veřejných silnicích k zajištění bezpečnosti účastníků silničního provozu. Rovněž netvrdil, že za jednání J. C. P. byl odpovědný stát, protože byl civilním zaměstnancem vojenské jednotky a tedy státním zaměstnancem.
18. Pokud jde o tuto část stížnosti, tak stěžovatel poukázal na závažné důsledky dopravní nehody na jeho fyzickou integritu. Předložil důkazy o tom, že výše uvedené důsledky byly považovány za život ohrožující a byly výsledkem nedbalostního jednání. Jeho původní stížnost se nezakládala na čl. 2 Úmluvy. Jeho následná písemná podání senátu stále obsahovala určitá tvrzení, která by mohla být vykládána v tom smyslu, že si stěžovatel nestěžoval podle čl. 2 Úmluvy. Další podání mohla být interpretována jako uznání toho, že si nestěžoval na základě procesní části čl. 3 Úmluvy. Nicméně stěžovatel ve svém druhém vyjádření před senátem učinil několik dalších prohlášení a poznámek, které naznačovaly něco jiného.
19. Vzhledem k výše uvedenému se Soud domnívá, že první část stížnosti stěžovatele se týká jeho procesních práv a/nebo procesních povinností uložených státním orgánům v kontextu jejich nedbalostního jednání, které má velmi závažné fyzické nebo život ohrožující důsledky. Navíc, s ohledem na konkrétní kontext věci, se Soud domnívá, že taková procesní práva a odpovídající povinnosti státu mohou být za určitých okolností zakotveny nejen v čl. 3, 6 odst. 1 a 13, na které stěžovatel poukázal, ale také v čl. 2 a 8 Úmluvy. Ačkoli se stěžovatel výslovně neodvolával na tato dvě ustanovení, Soud s ohledem na skutkový základ stížnosti (viz bod 71 výše) považuje za vhodné přezkoumat projednávanou věc rovněž z hlediska čl. 2 a 8 Úmluvy.
20. V důsledku toho se Soud domnívá, že by měl přezkoumat stížnost stěžovatele týkající se vedení trestního vyšetřování z hlediska procesních práv a odpovídajících povinností zakotvených v každém z výše uvedených ustanovení. Rovněž se domnívá, že by měl využít příležitosti, kterou nabízí tento případ, k objasnění rozsahu procesních záruk obsažených v každém z těchto ustanovení v posuzované oblasti.
21. Pokud jde o druhou část stížnosti stěžovatelky, Soud poznamenává, že tato část se týká jeho tvrzení, že orgány zapojené do vyšetřování vystavily stěžovatele ponížení a špatně s ním

zacházely.

22. Vzhledem ke zvláštní povaze tvrzení stěžovatele nemůže Soud v tomto ohledu přijmout argument vlády, že stížnost by mohla být dostatečně vyřízena jejím přezkumem ve výše uvedeném kontextu procesních povinností žalovaného státu (viz například Kurt proti Turecku, rozsudek ze dne 25. května 1998, § 130–134, Sbírka rozsudků a rozhodnutí 1998-iii; Çakici proti Turecku, č. 23657/94, rozsudek velkého senátu ze dne 15. 5. 1995, § 98, EÚLP 1999-iV; a Taş proti Turecku, č. 24396/94, rozsudek ze dne 14. 11. 2000, § 77–80). V důsledku toho má Soud za to, že stížnost týkající se zacházení se stěžovatelem orgány zapojenými do vyšetřování vyžaduje zvláštní přezkum, který musí být proveden na základě hmotné části čl. 3 Úmluvy.
23. S ohledem na výše uvedené úvahy bude Soud nejprve zkoumat část stížnosti stěžovatele týkající se vedení trestního vyšetřování a následně část týkající se jednání orgánů zapojených do vyšetřování.
24. STÍŽNOST TÝKAJÍCÍ SE VEDENÍ TRESTNÍHO VYŠETŘOVÁNÍ
25. Stěžovatel si stěžoval na délku a neúčinnost trestního vyšetřování a na údajnou nemožnost získat rozhodnutí o opodstatněnosti svého občanského nároku po dopravní nehodě, jejímž byl účastníkem. Jak již bylo uvedeno výše (viz body 86–87), Soud tuto stížnosti přezkoumá z hlediska čl. 2, 3, 6 odst. 1, 8 a 13 Úmluvy (…).
26. K údajnému porušení čl. 2, 3 a 8 Úmluvy
27. Stěžovatel uváděl, že trestní vyšetřování bylo nepřiměřeně dlouhé a neúčinné.
28. Přijatelnost

(…)

(b) Aplikovatelnost čl. 2, 3 a 8

(i) Podání stran

(…)

(ii) Posouzení soudu

(a) Prvky týkající se situace stěžovatele, které je třeba vzít v úvahu při posouzení případu

111. V projednávaném případě je třeba poznamenat, že stěžovatel byl účastníkem dopravní nehody, která podle znaleckého posudku ze dne 27. 6. 2005 ohrozila jeho život. Stěžovatelovo auto se střetlo se dvěma vozidly, z nichž jedno jelo a druhé bylo zaparkované. V důsledku toho stěžovatel utrpěl vážná vnitřní zranění a zlomeniny končetin a kostí, jakož i trpěl závažnými komplikacemi při léčbě, které vyžadovaly 200 až 250 dnů lékařské péče. Zdá se, že stěžovatel trpí dlouhodobými závažnými fyzickými a psychologickými následky včetně zdravotního postižení.
112. V tomto ohledu Soud nemůže přijmout tvrzení vlády, že fyzické následky, které žalobce utrpěl, včetně části jeho snížené pohyblivosti, nebyly následkem nehody. Soud poznamenává, že dostupné lékařské dokumenty ve skutečnosti ukazují, že stěžovatel utrpěl po nehodě polytraumata, poúrazové mezenterní ruptury a zlomeniny a/nebo jinak zraněné kosti a části těla. V důsledku toho podstoupil několik operací včetně chirurgického zákroku, který zahrnoval odstranění části jeho střev a vyžadoval tracheotomii kvůli respiračním komplikacím, které se zřejmě objevily během jeho hospitalizace, i když měl stěžovatel již před nehodou maligní nádor hrtanu a astma. Síla stisku v jeho pravé ruce a rozsah únosu jeho pravé paže byly sníženy. Soud dále poznamenává, že stěžovatel trpěl posttraumatickou stresovou poruchou. Nehoda tedy předcházela alespoň některým dlouhodobým zdravotním problémům, kterými stěžovatel trpěl po 3. 12. 2004, a proto byly přímo, nebo alespoň nepřímo spojeny s nehodou.

113. Soud poznamenává, že k nehodě stěžovatele došlo v noci na veřejné silnici, přičemž účastníky byli další dva řidiči. Od začátku bylo jasné, že skutky kumulativně vedoucí k výše popsaným nešťastným následkům byly buď čistou náhodou, nebo důsledkem nedbalosti. Stěžovatel během vnitrostátního vyšetřování ani ve své původní stížnosti Soudu nikdy netvrdil, že ostatní dva řidiči jednali úmyslně nebo že byl cílem jejich jednání (viz bod 84 výše). Přestože se zdá, že stěžovatel v následných písemných podáních k Soudu naznačil, že nehoda byla skutečně způsobena úmyslně, nebo že k ní došlo za podezřelých okolností (viz bod 155 níže), tak ve spisu není žádný důkaz, který by mohl jeho tvrzení podpořit. Naopak, vyšetřování zahájené úřady ohledně okolností nehody se týkalo neúmyslného trestného činu.
114. Soud uvádí, že se zdá, že úřady zvážily možnost, že za nehodu byl částečně odpovědný sám stěžovatel, jelikož neřídil předvídavě. Otázky, zda byl stěžovatel plně, nebo alespoň částečně odpovědný za vážná zranění, která utrpěl, a zda řídil pod vlivem alkoholu, však vyšetřováním nebyly objasněny.

(b) Článek 3

– Obecné principy

115. Soud poznamenává, že čl. 3 ve spojení s obecnou povinností státu podle čl. 1 Úmluvy – „smluvní strany přiznávají každému, kdo podléhá jejich jurisdikci, práva a svobody uvedené … v Úmluvě“ – vyžaduje, aby státy přijaly opatření pro zajištění toho, aby jednotlivci v jejich jurisdikci nebyli vystaveni špatnému zacházení, včetně špatného zacházení ze strany soukromých osob (viz A. proti Spojenému království, původní stížnost č. 25599/94, rozsudek ze dne 23. 9. 1998, § 22, Sbírka 1998-Vi; a Z. a ostatní proti Spojenému království, č. 29392/95, rozsudek velkého senátu ze dne 10. 5. 2001, § 73–75, ECHR 2001-V). Tento obecný požadavek zahrnuje i procesní povinnost. V případech nepodložených tvrzení o lékařské nedbalosti byly povinnosti podle čl. 3 uložené orgánům vykládány tak, že v zásadě nevyžadují trestněprávní opatření k nápravě [viz VC proti Slovensku, č. 18968/07, rozsudek ze dne 8. 11. 2011, § 125–26 , ECHR 2011 (výňatky); NB proti Slovensku, č. 29518/10, rozsudek ze dne 12. 6. 2012, § 84; iG a ostatní proti Slovensku, č. 15966/04, rozsudek ze dne 13. 11. 2012, § 129; a Dvořáček proti České republice, č. 12927/13, rozsudek ze dne 6. 11. 2014, § 111]. Naproti tomu, pokud jednotlivec uplatňuje „prokazatelný nárok“ nebo „důvěryhodné tvrzení“, že byl podroben jednání porušujícímu čl. 3, mimo jiné policií nebo jinými podobnými orgány, výše uvedená ustanovení implicitně vyžadují vedení účinného vyšetřování trestní povahy. Pokud by tomu tak nebylo, byl by obecný zákaz mučení a nelidského a ponižujícího zacházení a trestání i přes jeho zásadní význam v praxi neúčinný [viz Assenov a ostatní proti Bulharsku, č. 24760/94, rozsudek ze dne 28. 10. 1998, § 102, Sbírka 1998-Viii; Labita proti itálii, č. 26772/95, rozsudek velkého senátu ze dne 6. 4. 2000, § 131, ECHR 2000-iV; El-Masri proti Bývalé jugoslávské republice Makedonie, č. 39630/09, rozsudek velkého senátu ze dne 13. 12. 2012, § 186, EÚLP 2012; Mocanu a ostatní proti Rumunsku, č. 10865/09 a 2 další, rozsudek ze dne 17. 9. 2014, § 317, EÚLP 2014 (výňatky); Bouyid proti Belgii, č. 23380/09, rozsudek velkého senátu ze dne 28. 9. 2015, § 116, ECHR 2015]. i v případě neexistence formální stížnosti má stát ipso facto povinnost podle uvedeného článku provést účinné vyšetřování, jakmile se takovou věc dozví úřady (viz Gorgiev proti Bývalé jugoslávské republice Makedonie, č. 26984/05, rozsudek ze dne 19. 4. 2012, § 64; El-Masri, citováno výše, § 186).
116. Při zkoumání, zda byla osoba „vystavena … zacházení“, které je „nelidské nebo ponižující“ ve smyslu čl. 3, tak bylo obecným přístupem Soudu zdůraznění toho, že zacházení musí dosáhnout požadované minimální úrovně závažnosti, pokud má spadat do oblasti působnosti tohoto ustanovení. Posouzení této úrovně je relativní a závisí na všech okolnostech případu, zejména na délce takového zacházení, jeho fyzických nebo duševních účincích a v některých případech na pohlaví, věku a zdravotním stavu oběti (viz Muršić proti Chorvatsku, č. 7334/13, rozsudek

velkého senátu ze dne 20. 10. 2016, § 97; Paposhvili proti Belgii, č. 41738/10, rozsudek velkého senátu ze dne 13. 12. 2016, § 174; a Khlaifia a ostatní proti itálii, č. 16483/12, rozsudek velkého senátu ze dne 15. 12. 2016, § 159).

117. Při určování, zda byla dosažena prahová hodnota závažnosti, může Soud vzít v úvahu také další faktory, a to zejména: účel, pro který bylo s osobou špatně zacházeno, spolu se záměrem nebo motivací za ním, i když neexistence úmyslu ponížit nebo zneuctít oběť nemůže mít za následek vyloučení závěru o porušení čl. 3; kontext, ve kterém bylo s osobou špatně zacházeno, jako je atmosféra zvýšeného napětí a emocí; a zda byla oběť ve zranitelné situaci (viz Khlaifia a ostatní, citováno výše, § 160).
118. Posouzení toho, zda zacházení s osobou dosáhlo minimální úrovně závažnosti, obvykle zahrnuje posouzení rozsahu skutečného ublížení na zdraví nebo intenzity fyzického nebo duševního utrpení. Avšak i při absenci těchto charakteristik, kdy zacházení s jednotlivcem jej ponižuje nebo oslabuje, projevuje mu nedostatek respektu nebo snižuje jeho lidskou důstojnost nebo vzbuzuje pocity strachu, úzkosti nebo méněcennosti, které mohou narušit morální a fyzický odpor jednotlivce, tak i takové zacházení může být charakterizováno jako ponižující a rovněž spadající pod zákaz stanovený v čl. 3. Může dostačovat to, že oběť je ponížena ve svých vlastních očích, pokud tomu tak není v očích ostatních (viz Bouyid, citováno výše, § 87).
119. Pokud jde o zacházení způsobené soukromými osobami, Soud opakovaně uvedl, že čl. 3 je použitelný v případech úmyslného špatného zacházení, jako je znásilnění, sexuální zneužívání nebo násilí, včetně násilí v rámci rodiny nebo zranění utrpěných při rvačce, které zahrnuje chování schopné vyvolat u oběti pocity ponížení a degradace [viz, mimo jiné, MC proti Bulharsku, č. 39272/98, rozsudek ze dne 4. 12. 2003, ECHR 2003-Xii; Beganović proti Chorvatsku, č. 46423/06, rozsudek ze dne 25. 6 2009; Biser Kostov proti Bulharsku, č. 32662/06, rozsudek ze dne 10. 1. 2012; Muta proti Ukrajině, č. 37246/06, rozsudek ze dne 31. 7. 2012, § 58; Dimitar Shopov proti Bulharsku, č. 17253/07, rozsudek ze dne 16. 4. 2013; SZ proti Bulharsku, č. 29263/12, rozsudek ze dne 3. 3. 2015; Y. proti Slovinsku, č. 41107/10, rozsudek ze dne 28. 5. 2015, ECHR 2015 (výňatky); M. a M. proti Chorvatsku, č. 10161/13, rozsudek ze dne 3. 9. 2015, ECHR 2015 (výňatky); a Sakir proti Řecku, č. 48475/09, rozsudek ze dne 24. 3. 2016].
120. Jiný přístup byl přijat ve věci Kraulaidis proti Litvě (č. 76805/11, rozsudek ze dne 8. 11. 2016, § 57), tato věc se taktéž týkala dopravní nehody. Soud „poznamenal, že v důsledku nehody byl stěžovatel vážně zraněn a ztratil schopnost chodit. Tím situace dosáhla prahové hodnoty nezbytné k tomu, aby spadala do působnosti čl. 3 Úmluvy.“ Obdobně v rozsudku Mažukna proti Litvě (č. 72092/12, rozsudek ze dne 11. 4. 2017, § 81) soud poznamenal, že v důsledku pracovního úrazu utrpěl stěžovatel zranění na tváři a hrudi, které jej znetvořilo a zhoršilo jeho schopnost provádět výrazy obličeje, přičemž zranění dle lékařů představovalo nenapravitelné a závažné poškození jeho zdraví; „Je zřejmé, že… situace dosáhla prahu nezbytného pro to, aby spadala do působnosti čl. 3 Úmluvy“. Společnou charakteristikou úvah uvedených v obou výše uvedených rozsudcích je jejich zaměření pouze na povahu a stupeň utrpěných zranění. Článek 3 byl tedy považován za použitelný v situacích, které nezahrnují úmyslný čin vůči oběti.
121. Soud je toho názoru, že přístup k posouzení toho, zda byla osoba vystavena špatnému zacházení, které dosáhlo minimální úrovně závažnosti, jak je popsáno v bodech 116–118 výše, která byla stanovena na základě několika po sobě jdoucích rozsudků velkého senátu, zůstává správným i v případě zacházení způsobeného soukromými osobami. Jak je vidět z uvedeného, zahrnuje to zohlednění řady faktorů, z nichž každý může mít významnou váhu. Všechny tyto faktory předpokládají, že zacházení, kterému byla oběť „vystavena“, bylo důsledkem úmyslného činu.

Aplikace obecných principů na projednávaný případ

122. Soud poznamenává, že je nesporné, že závažnost utrpení, fyzického nebo duševního, které lze

přičíst určitému opatření nebo události, byla významným aspektem v mnoha případech, kdy Soud rozhodl o použitelnosti čl. 3 a že neexistence jakéhokoli úmyslu poškodit, ponižovat nebo znevážit osobu nemůže vyloučit závěr o porušení čl. 3.

123. Podle názoru Soudu však nelze v souladu s výše uvedeným přístupem (viz bod 121) považovat tělesné úrazy a fyzické a duševní utrpení, které jednotlivec utrpěl v důsledku nehody, která je pouze výsledkem náhody nebo nedbalosti, za důsledek „zacházení“, kterému byla tato osoba „podrobena“ ve smyslu čl. 3. Jak je již uvedeno v odstavcích 116–118, takové zacházení je v podstatě, i když nikoli výlučně, charakterizováno úmyslem ublížit, ponížit nebo degradovat jednotlivce projevem neúcty nebo snížením jeho lidské důstojnosti nebo vytvořením pocitů strachu, úzkosti nebo méněcennosti, které jsou schopné narušit jeho morální a fyzický odpor. V případě stěžovatele se žádné takové prvky neobjevují.
124. Z toho vyplývá, že část stížnosti stěžovatele podle čl. 3, která se týká vedení vyšetřování, je neslučitelná ratione materiae s ustanoveními Úmluvy ve smyslu čl. 35 odst. 3 písm. a) a čl. 4.

(g) Článek 8

Obecné principy

125. Soud znovu opakuje, že cílem čl. 8 je v zásadě ochrana jednotlivce před svévolným zásahem veřejných orgánů. Toto ustanovení však nejen nutí stát, aby se zdržel takových zásahů: kromě tohoto primárně negativního závazku existují i pozitivní povinnosti spojené s účinným respektováním soukromého života. Tyto povinnosti mohou zahrnovat přijetí opatření určených k zajištění respektování soukromého života i v oblasti vztahů jednotlivců mezi sebou (viz mimo jiné X a Y proti Nizozemsku, rozsudek ze dne 26. 3. 1985, § 23, řada A, č. 91; a Söderman proti Švédsku, č. 5786/08, rozsudek velkého senátu ze dne 12. 11. 2013, § 78, EÚLP 2013).
126. Pojem „soukromý život“ je široký pojem, na který se nevztahuje vyčerpávající definice [viz Bensaid proti Spojenému království, č. 44599/98, rozsudek ze dne 6. 2. 2001, § 47, EÚLP 2001-i; Bărbulescu proti Rumunsku, č. 61496/08, § 70, rozsudek velkého senátu ze dne 5. 9. 2017 (výňatky); a Denisov proti Ukrajině, č. 76639/11, rozsudek velkého senátu ze dne 25. 9. 2018, § 95] a který zahrnuje také fyzickou a duševní integritu osoby (viz X a Y, citováno výše, § 22; a Medžlis islamske Zajednice Brčko a ostatní proti Bosně a Hercegovině, č. 17224/11, rozsudek velkého senátu ze dne 27. 6. 2017, § 76). Tělo osoby je navíc intimním aspektem soukromého života (viz Y. F. proti Turecku, č. 24209/94, rozsudek ze dne 22. 7. 2003, § 33, EÚLP 2003-iX).
127. Pokud jde o ochranu fyzické a morální integrity jednotlivce před jinými osobami, Soud rozhodl, že kladné povinnosti orgánů – v některých případech samostatně podle čl. 8 nebo i ve spojení s čl. 3 – mohou zahrnovat povinnost udržovat a v praxi uplatňovat odpovídající právní rámec poskytující ochranu před násilnými činy mezi jednotlivci (viz Söderman, citováno výše, § 80, a odkazy v něm uvedené). V některých případech, jako v případech znásilnění a sexuálního zneužívání dětí, kde se jedná o základní hodnoty a základní aspekty soukromého života, bylo shledáno, že pozitivní povinnost států zahrnuje zajištění toho, aby právní řád obsahoval účinná trestněprávní ustanovení, přičemž tyto závazky se týkají i účinného trestního vyšetřování; v některých méně závažných případech bylo shledáno, že postačuje přítomnost občanskoprávního prostředku nápravy (například Söderman, citováno výše, § 81–85). V oblasti lékařské péče Soud rozhodl, že ačkoliv právo na zdraví jako takové není mezi právy zaručenými Úmluvou nebo jejími protokoly, pozitivní povinnost podle čl. 8 (souběžná s právem podle čl. 2) je: zaprvé, mít v právním řádu právní předpisy, které nutí veřejné i soukromé nemocnice, aby přijaly vhodná opatření na ochranu fyzické integrity svých pacientů, a zadruhé, aby poskytly obětem lékařské nedbalosti přístup k řízením, v nichž mohou případně získat odškodnění (viz Vasileva proti Bulharsku, č. 23796/10, rozsudek ze dne 17. 3. 2016, § 63; a Jurica proti Chorvatsku, č. 30376/13, rozsudek ze dne 2. 5. 2017, § 84).
128. Soud však zdůrazňuje, že ne každé jednání nebo opatření soukromé osoby, které nepříznivě

ovlivňuje fyzickou a morální integritu jiné osoby, bude v rozporu s právem na respektování soukromého života zaručeným čl. 8 (viz Costello-Roberts proti Spojenému království, rozsudek ze dne 25. 3. 1993, řada A č. 247-C; Bensaid, citováno výše, § 46; a Tonchev proti Bulharsku, č. 18527/02, rozsudek ze dne 19. 11. 2009). Znovu opakuje, že dosažení prahové hodnoty závažnosti je nezbytné pro použitelnost čl. 8 v takové situaci (viz Denisov, citováno výše, § 114). Mimoto z ustálené judikatury Soudu nic nenasvědčuje tomu, že by se rozsah soukromého života vztahoval na činnosti, které mají v zásadě veřejný charakter (viz Friend a ostatní proti Spojenému království, č. 16072/06, usnesení ze dne 24. 11. 2009, § 42).

Aplikace obecných principů na projednávaný případ

129. Soud uvádí, že není pochyb o tom, že stěžovatel byl vážně zraněn v důsledku dopravní nehody. Vyvstává otázka, zda taková osobní újma je záležitostí týkající se soukromého života stěžovatele ve smyslu čl. 8.
130. V tomto ohledu Soud zaprvé poznamenává, že zranění stěžovatele vyplynula z jeho dobrovolné účasti na činnosti – řízení motorového vozidla na veřejné silnici – což byla činnost, která se v zásadě uskutečnila na veřejnosti (viz, mutatis mutandis, Friend a ostatní, citováno výše, § 43; srov. Peck proti Spojenému království, č. 44647/98, rozsudek ze dne 28. 1. 2003, § 62, ECHR 2003-i). Je pravdou, že ze samotné své podstaty tato činnost představovala riziko, že v případě nehody může dojít k vážné osobní újmě (viz, mutatis mutandis, Vilnes a ostatní proti Norsku, č. 52806/09 a 22703/10, rozsudek ze dne 5. 12. 2013, § 222 a 239). Toto riziko však bylo minimalizováno dopravními předpisy zaměřenými na zajištění bezpečnosti silničního provozu pro všechny jeho účastníky, mimo jiné prostřednictvím řádného oddělení vozidel na silnici. Zadruhé k nehodě nedošlo v důsledku násilného činu, jehož cílem bylo poškodit fyzickou a morální integritu stěžovatele. Nelze ji ani přirovnat k žádnému z jiných typů situací, kdy Soud již dříve konstatoval, že stát má pozitivní povinnost chránit fyzickou a morální integritu (viz bod 127 výše).
131. Na základě těchto skutečností Soud neshledává žádný konkrétní aspekt lidské interakce nebo kontaktu, který by mohl v projednávaném případě založit aplikaci čl. 8 Úmluvy.
132. Z toho vyplývá, že stížnost stěžovatele podle čl. 8 týkající se vedení vyšetřování je ratione materiae neslučitelná s ustanoveními Úmluvy ve smyslu čl. 35 odst. 3 písm. a) a odst. 4.

(d) Článek 2

Úvod

133. Soud na úvod poznamenává, že projednávaná věc se týká údajné nedbalosti v souvislosti s dopravní nehodou, při níž byl stěžovatel zraněn. Na základě argumentů stěžovatele je na Soudu, aby určil, zda se projednávaná věc dá na základě uvedených skutkových okolnosti podřadit pod procesní část čl. 2. Nejprve uvede obecné zásady upravující aplikovatelnost čl. 2, zvláště na nehody a nedbalostní jednání a následně posoudí uplatňování těchto zásad v projednávaném případě.

Obecné principy

134. Soudní dvůr znovu opakuje, že první věta čl. 2, která se řadí mezi jedno z nejzásadnějších ustanovení Úmluvy a rovněž zakotvuje jednu ze základních hodnot demokratických společností tvořících Radu Evropy, vyžaduje, aby se stát nejen zdržel „úmyslného“ zbavení života, ale aby také podniknul příslušné kroky k ochraně životů osob spadajících do jeho jurisdikce (viz LCB proti Spojenému království, rozsudek ze dne 9. 6. 1998, § 36, Sbírka 1998-iii; Calvelli a Ciglio proti itálii, č. 32967/96, rozsudek velkého senátu ze dne 17. 1. 2002, § 48, EÚLP 2002-i; a Fernandes de Oliveira proti Portugalsku, č. 78103/14, rozsudek velkého senátu ze dne 31. 1.

2019, § 104).

135. Tato hmotněprávní pozitivní povinnost spočívá v prvotní povinnosti státu zavést legislativní a správní rámec určený k účinnému odrazení od ohrožení práva na život [viz Öneryildiz proti Turecku, č. 48939/99, rozsudek velkého senátu ze dne 30. 11. 2004, § 89, EÚLP 2004-Xii; Budayeva a ostatní proti Rusku, č. 15339/02 a 4 další, rozsudek ze dne 20. 3. 2008, § 129, EÚLP 2008 (výňatky); Kolyadenko a ostatní proti Rusku, č. 17423/05 a 5 dalších, rozsudek ze dne 28. 2. 2012, § 157; a Fernandes de Oliveira, citováno výše, § 103 a 105-07]. Uplatňuje se v souvislosti s jakoukoli činností, ať už veřejnou či nikoli, v níž může být ohroženo právo na život (Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu proti Rumunsku, č. 47848/08, rozsudek velkého senátu ze dne 17. 7. 2014, § 130, EÚLP 2014; a Lopes de Sousa Fernandes proti Portugalsku, č. 56080/13, rozsudek velkého senátu ze dne 19. 12. 2017, § 165). Tato povinnost rovněž vyžaduje, aby stát přijal předpisy, které nutí instituce, ať soukromé nebo veřejné, aby přijaly vhodná opatření na ochranu lidských životů [v souvislosti s použitím síly státními složkami viz McCann a ostatní proti Spojenému království, rozsudek ze dne 27. 9. 1995, § 151, řada A č. 324; Makaratzis proti Řecku, č. 50385/99, rozsudek velkého senátu ze dne 20. 12. 2004, § 58, 59 a 62, EÚLP 2004-Xi; Perişan a ostatní proti Turecku, č. 12336/03, rozsudek ze dne 20. 5. 2010, § 85; v souvislosti se zdravotnictvím, Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu, citováno výše, § 130; Lambert a ostatní proti Francii, č. 46043/14, rozsudek velkého senátu ze dne 5. 6. 2015, § 140, EÚLP 2015 (výňatky); Lopes de Sousa Fernandez, citováno výše, § 166; a Fernandes de Oliveira, citováno výše, § 105, v souvislosti s průmyslovými činnostmi, Öneryildiz, citováno výše, § 71 a 90; a Kolyadenko a ostatní, § 158]. V této souvislosti i absence přímé odpovědnosti státu za smrt jednotlivce nebo za ohrožení jeho života nevylučuje použitelnost čl. 2 (viz Cavit Tinarlioglu proti Turecku, č. 3648/04, rozsudek ze dne 2. 2. 2016, § 61). Soud zdůrazňuje, že v rámci silniční dopravy jsou tyto povinnosti vnitrostátních orgánů spojeny s povinností zavést vhodný rámec preventivních opatření zaměřených na zajištění veřejné bezpečnosti a minimalizaci počtu dopravních nehod.
136. Zadruhé existuje i další hmotněprávní pozitivní povinnost – přijmout preventivní funkční opatření k ochraně osoby před jinou osobou (viz Osman proti Spojenému království, rozsudek ze dne 28. 10. 1998, § 115, Sbírka 1998-Viii), nebo za zvláštních okolností k ochraně před sama sebou [viz Renolde proti Francii, č. 5608/05, rozsudek ze dne 16. 10. 2008, § 81, EÚLP 2008 (výňatky); Haas proti Švýcarsku, č. 31322/07, rozsudek ze dne 20. 1. 2011, § 54, EÚLP 2011; a Fernandes de Oliveira, citováno výše, § 103 a 108–15]. Soud rozhodl, že taková povinnost musí být vykládána způsobem, který na státní orgány neuvaluje nemožné nebo nepřiměřené břímě. Ne každé domnělé ohrožení života může vzhledem k úřadům představovat požadavek Úmluvy, aby stát přijal efektivní opatření, která zabrání naplnění tohoto rizika. Aby se případu tato pozitivní povinnost týkala, musí být prokázáno, že státní orgány v té době věděly nebo měly vědět o existenci skutečného a bezprostředního rizika pro život identifikované osoby nebo jednotlivců ze strany třetí osoby (trestnou činností) a že nepřijaly opatření v rámci svých pravomocí, o nichž by se dalo důvodně předpokládat, že tomuto riziku zabrání (Osman, citováno výše, § 115–16; Öneryildiz, citováno výše, § 74 a 101; Bone proti Francii, č. 69869/01, usnesení ze dne 1. 3. 2005; Cavit Tinarlioglu, citováno výše, § 91–92; a Fernandes de Oliveira, citováno výše, § 109). Soud je toho názoru, že tato povinnost může za určitých okolností zahrnovat poskytnutí naléhavého lékařského ošetření v případě život ohrožující nehody.
137. Zatřetí, Soud znovu opakuje, že povinnost státu zajistit právo na život musí být považována za zahrnující nejen tyto hmotněprávní pozitivní povinnosti, ale také v případě úmrtí procesní pozitivní povinnost mít zavedený účinný nezávislý soudní systém. Takový systém se může lišit podle rozličných okolností (viz odstavec 158 níže). Měl by však být schopný neprodleně zjistit skutkové okolnosti, potrestat viníky a poskytnout oběti přiměřenou nápravu (viz Calvelli a Ciglio, citováno výše, § 49; Vo proti Francii, č. 53924/00, rozsudek velkého senátu ze dne 8. 7. 2004, § 89, EÚLP 2004-Viii; Šilih proti Slovinsku, č. 71463/01, rozsudek velkého senátu ze dne 9. 4. 2009, § 155 a 192; a Lopes de Sousa Fernandes, citováno výše, § 214).

138. Tato procesní povinnost nezávisí na tom, zda je stát v konečném důsledku shledán odpovědným za smrt na základě hmotněprávní části ustanovení, ale představuje samostatnou a autonomní povinnost (viz Šilih, citováno výše, § 156 a 159). Tato povinnost spočívá v provedení účinného vyšetřování státními úřady, pokud došlo k usmrcení v důsledku použití síly, ale může se vztahovat i na nehody za předpokladu, že došlo k usmrcení osoby. V této souvislosti Soud shledal, že čl. 2 je aplikovatelný i v případě nehod, zejména dopravních nehod, kde přímá oběť nehody zemřela (viz například Anna Todorova proti Bulharsku, č. 23302/03, rozsudek ze dne 24. 5. 2011; Prynda proti Ukrajině, č. 10904/05, rozsudek ze dne 31. 7. 2012; a Fatih Çakir a Merve Nisa Çakir proti Turecku, č. 54558/11, rozsudek ze dne 5. 6. 2018, § 41).
139. Soud, v případě určitých okolností, rovněž shledal, že tato procesní povinnost podle čl. 2 je splněna i v případech, kdy osoba, jejíž právo na život bylo údajně porušeno, nezemřela. V takových případech Soud považoval za podstatné, že oběť utrpěla zranění ohrožující život (viz igor Shevchenko proti Ukrajině, č. 22737/04, rozsudek ze dne 12. 1. 2012; a Kotelnikov proti Rusku, č. 45104/05, rozsudek ze dne 12. 7. 2016), a to v souvislosti s dopravními nehodami.
140. Z judikatury Soudu dále vyplývá, že v případě, že oběť nebyla usmrcena, ale přežila, a která netvrdí, že se jednalo o úmysl ji usmrtit, jsou kritéria pro stížnost, aby byla přezkoumána podle tohoto aspektu čl. 2, zaprvé, zda se dotyčná osoba stala obětí činnosti, ať už veřejné nebo soukromé, která svou podstatou ohrožuje život oběti skutečným a bezprostředním rizikem, a za druhé, zda utrpěla zranění, která se při jejich výskytu jeví jako život ohrožující. Další faktory, jako například to, zda oběť unikla smrti čistě náhodou [srov. Makaratzis, citováno výše, § 54–55, v souvislosti se střelbou policistů (bez následku smrti) při divokém pronásledování; a Krivova proti Ukrajině, č. 25732/05, rozsudek ze dne 9. 11. 2010, § 45] nebo zda byla oběť infikována potenciálně smrtelnou nemocí (viz GN a ostatní proti itálii, č. 43134/05, rozsudek ze dne 1. 12. 2009, v souvislosti s nákazou hepatitidou C prostřednictvím krevních transfuzí) mohou taktéž hrát roli. Hodnocení Soudu vždy závisí na konkrétních okolnostech. Ačkoli neexistuje žádné obecné pravidlo, zdá se, že pokud je činnost svou povahou nebezpečná a vystavuje život člověka reálnému a bezprostřednímu riziku, jako je použití život ohrožujícího násilí, úroveň utrpěných zranění nemusí být rozhodující a v případě, že ani nedošlo ke zranění, tak může být v těchto případech stížnost stále přezkoumávána podle čl. 2 (viz RR a ostatní proti Maďarsku, č. 19400/11, rozsudek ze dne 4. 12. 2012, § 32, kde vyloučení osoby ze systému ochrany svědků znamenalo vystavení této osoby život ohrožující pomstě mafie; Kolyadenko a ostatní, citováno výše, § 155, v souvislosti s přírodními katastrofami).
141. Soud shledal, že tato pozitivní procesní povinnost vyplývá z čl. 2 ve vztahu k řadě různých druhů činností, ať už jsou veřejné nebo soukromé, například v oblasti zdravotnictví ve vztahu k jednání a opomenutí zdravotnických pracovníků (viz Calvelli a Ciglio, citováno výše; Vo, citováno výše; a Lopes de Sousa Fernandes, citováno výše); v souvislosti se správou nebezpečných činností vedoucích k průmyslovým nebo environmentálním katastrofám (viz Öneryildiz, citováno výše; a Budayeva a ostatní, citováno výše); jakož i pokud jde o zajištění bezpečnosti na palubě lodi (Leray a ostatní proti Francii, č. 44617/98, usnesení ze dne 16. 1. 2001), ve vlacích (viz Kalender proti Turecku, č. 4314/02, rozsudek ze dne 15. 12. 2009), na staveništi (viz Pereira Henriques proti Lucembursku, č. 0255/00, rozsudek ze dne 9. 5. 2006; a Cevrioglu proti Turecku, č. 69546/12, rozsudek ze dne 4. 10. 2016), během profesionálních hlubinných potápěčských operací (viz Vilnes a ostatní, citováno výše), na hřišti (viz Koceski proti Bývalé jugoslávské republice Makedonie, č. 41107/07, usnesení ze dne 22. 10. 2013) nebo ve škole (viz ilbeyi Kemaloglu a Meriye Kemaloglu proti Turecku, č. 19986/06, rozsudek ze dne 10. 4. 2012). Výše uvedený seznam však není vyčerpávající (viz Ciechońska proti Polsku, č. 19776/04, rozsudek ze dne 14. 6. 2011, § 63; ilbeyi Kemaloglu a Meriye Kemaloglu, citováno výše, § 35; Banel proti Litvě, č. 14326/11, rozsudek ze dne 18. 6. 2013, § 65; a R. Š. proti Lotyšsku, č. 44154/14, rozsudek ze dne 8. 3. 2018, § 79).
142. Kde skutečné a bezprostřední riziko úmrtí není z povahy činnosti zřejmé, závažnost zranění utrpěná stěžovatelem nabývá na významu. V takových případech je třeba stížnost přezkoumat

podle čl. 2 pouze pokud závažnost zranění byla taková, že život oběti byl vážně ohrožen (viz Krivova, citováno výše, § 45; igor Shevchenko, citováno výše, § 42; Cavit Tinarlioglu, citováno výše, § 68; a Kotelnikov, citováno výše, § 97).

143. V této souvislosti se Soud při určování, zda daná újma měla život ohrožující povahu, opakovaně opíral o její závažnost a následky (viz Krivova, citováno výše, bod 45; igor Shevchenko, citováno výše, § 43; Cavit Tinarlioglu, citováno výše, § 68; a Kotelnikov, citováno výše, § 98). Při tomto posuzování se pro aktivaci čl. 2 za dostatečně závažné považuje: vážné poškození centrální nervové soustavy; těžká poranění hlavy a páteře; vážné poškození dolní a horní části těla vyžadující naléhavé a/nebo dlouhodobé lékařské ošetření; jakož i následné účinky zahrnující kóma, dlouhodobá těžká postižení a/nebo zbavení právní způsobilosti; úplná ztráta osobní samostatnosti (srov. Krivova, citováno výše; igor Shevchenko, citováno výše; Cavit Tinarlioglu, citováno výše; Kotelnikov citováno výše). Přestože tento seznam není vyčerpávající a posouzení může záviset na okolnostech každého případu, musí být prokázáno, že existuje příčinná souvislost mezi daným incidentem nebo událostí a utrpěnými zraněními.
144. Na tomto základě se Soud domnívá, že v souvislosti s nehodami a údajným nedbalostním jednáním je čl. 2 použitelný, pokud byla dotčená činnost sama o sobě nebezpečná a ohrožovala život stěžovatele skutečným a bezprostředním rizikem (viz body 140–141 výše) nebo pokud zranění, která stěžovatel utrpěl, vážně ohrožovala život (viz body 142–143 výše). V takových situacích platí procesní povinnost provést účinné vyšetřování státními orgány. Čím méně je zřejmá bezprostřednost a reálnost rizika vyplývajícího z povahy činnosti, tím významnější je požadavek na závažnost zranění, které stěžovatel utrpěl. Jedná se tak zejména o případy, kdy je vysoce riziková soukromá činnost regulována podrobným legislativním a administrativním rámcem, jehož přiměřenost a dostatečnost pro snížení rizika života je nade vši pochybnost, nebo není zpochybňována.
145. Nelze popřít, že se mohou vyskytnout situace, kdy v okamžik události nebo incidentu není zřejmé, zda je život oběti skutečně a bezprostředně ohrožen, nebo zda utrpěná zranění vážně ohrožují život. V tomto ohledu se Soud domnívá, že by pro použitelnost čl. 2 bylo dostačující, že se riziko jeví jako skutečné a bezprostřední v momentě, kdy se tyto vyskytnou. Stejně jako u čl. 3 Úmluvy, jak je uvedeno výše v bodě 115, jakmile se o takové věci dozví státní orgány, má stát ipso facto povinnost podle čl. 2 provést účinné vyšetřování (viz, mutatis mutandis, Ergi proti Turecku, rozsudek ze dne 28. 7. 1998, § 82, Sbírka 1998-iV; a McKerr proti Spojenému království, č. 28883/95, rozsudek ze dne 4. 5. 2001, § 111, EÚLP 2001-iii). Tato povinnost platí tak dlouho, dokud není prokázáno, že riziko pro život nebylo skutečné a bezprostřední nebo že zranění zjevně vážně neohrožovala život. Jaká forma vyšetřování by k tomuto účelu postačovala, je otázkou, která bude podrobně prozkoumána níže (viz odstavec 164).

Aplikace obecných principů na projednávaný případ

146. Soud poznamenává, že v době incidentu se stěžovatel účastnil činnosti, která potenciálně mohla mít za následek vážné ohrožení života člověka. Rovněž poznamenává, že v průběhu let se řízení vozidel stalo přísně regulovanou činností a bylo vynaloženo značné úsilí na zlepšení bezpečnosti silničního provozu. Kromě toho bezpečnost silničního provozu závisí na mnoha faktorech, včetně kvality silnic a proškolení budoucích řidičů.
147. Vzhledem k rozsahu platných předpisů a rozšíření této činnosti v každodenním životě Soud uznává, že řízení vozidel dnes mohou mnozí vnímat jako činnost, která obvykle není zvláště nebezpečná. Avšak ze zřetele nelze ztrácet skutečnost, že nebezpečí může záviset mimo jiné na kvalitě vymáhání práva v této oblasti. Bez ohledu na vynaložené úsilí zůstává skutečností, že k incidentům v silniční dopravě, včetně dopravních nehod, dochází a ty mohou vést k vážnému fyzickému zranění, nebo dokonce ke ztrátě života.
148. Bez ohledu na to, zda lze řízení považovat za zvláště nebezpečnou aktivitu nebo ne, Soud poznamenává, že pokud riziko plynoucí z povahy činnosti je méně evidentní, závažnost zranění

utrpěných stěžovatelem nabývá větší důležitosti (viz bod 142 výše).

149. V případě stěžovatele jeho účast na výše uvedené činnosti způsobila, že byl vážně zraněn. Přestože jeho zranění nakonec nevedla k jeho usmrcení, soudní znalec je považoval za dostatečně závažná, aby ohrozila jeho život. Jeho zranění vyžadovala naléhavé a dlouhodobé lékařské ošetření a opakované hospitalizace a zanechala na něm dlouhodobé psychologické a fyzické následky. S ohledem na důkazní situaci Soud nevidí důvod pochybovat o tom, že za okolností stěžovatelova případu v době nehody existovalo prokazatelné tvrzení, že jeho zranění byla natolik závažná, že představovala vážné nebezpečí pro jeho život.
150. S ohledem na výše uvedené a zejména na život ohrožující úrazy utrpěné stěžovatelem, dochází Soud k závěru, že čl. 2 je použitelný.

(e) Závěr

151. Za těchto okolností v rozsahu, v jakém jsou čl. 3 a 8 Úmluvy uplatňovány, Soud považuje část stížnosti stěžovatele týkající se vedení vyšetřování za neslučitelnou ratione materiae s ustanoveními Úmluvy ve smyslu čl. 35 odst. 3 písm. a) a 4 (viz body 124 a 132 výše).
152. Soud se však domnívá, že námitka vlády týkající se použitelnosti čl. 2 Úmluvy na tuto část stížnosti stěžovatele musí být zamítnuta.
153. Soud proto bude nadále zkoumat tuto část stížnosti výhradně na základě procesní části čl. 2 Úmluvy.
154. Soud má za to, že tato část stížnosti není zjevně neopodstatněná ve smyslu čl. 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy. Dále konstatuje, že není nepřípustná z jiných důvodů. Proto musí být prohlášena za přijatelnou.
155. Věcné posouzení

(a) Podání stran

(…)

(b) Posouzení soudu

(i) Obecné principy

157. Soud připomíná, že v případě smrti nebo život ohrožující fyzické újmy je třeba mít za to, že povinnost státu zajistit právo na život zahrnuje také zavedení účinného nezávislého soudního systému, který je schopen rychle zjistit skutkové okolnosti věci, dovést viníky k zodpovědnosti a poskytnout přiměřenou nápravu oběti (viz body 137 a 139 výše).
158. Způsob vyšetřování vyžadovaný touto povinností se liší podle povahy zásahu do práva na život. Článek 2 může za určitých okolností zahrnovat použití trestního práva (viz mimo jiné Calvelli a Ciglio, citováno výše, § 51; Vo, citováno výše, § 90; a Šilih, citováno výše, § 194). Například, pokud byla smrt způsobena úmyslně, je obecně nutné provést trestní vyšetřování (viz mimo jiné Mustafa Tunç a Fecire Tunç proti Turecku, č. 24014/05, rozsudek velkého senátu ze dne 14. 4. 2015, § 170); to samé platí, pokud byl život úmyslně ohrožen.
159. V případech neúmyslného způsobení smrti a/nebo ohrožení života Soud znovu opakuje, že požadavek na zavedení účinného soudního systému bude považován za splněný, pokud právní systém poskytuje oběti (nebo jejich nejbližším příbuzným) prostředek nápravy u občanských soudů, a to buď samostatně, nebo ve spojení s prostředkem nápravy u trestních soudů, který umožňuje stanovit odpovědnost a získat přiměřené občanské odškodnění. Pokud se jedná o státního zaměstnance nebo členy určitých profesí, lze rovněž uvažovat o disciplinárních opatřeních (viz Calvelli a Ciglio, citováno výše, § 51; Vo, citováno výše, § 90; Šilih, citováno výše, § 194; Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu, citováno výše, § 132; a Lopes de Sousa Fernandes, citováno výše, § 137).

160. Soud dále opakuje, že Úmluva jako taková sice nezaručuje právo na zahájení trestního řízení proti třetím osobám, ale v případech neúmyslných zásahů do práva na život nebo tělesnou integritu mohou existovat výjimečné okolnosti, kdy pro splnění procesní povinnosti uložené čl. 2 je nezbytné účinné trestní vyšetřování. K takovým okolnostem může dojít například v případě, že došlo ke ztrátě nebo ohrožení života z důvodu jednání orgánu veřejné moci, které překračuje chybný úsudek nebo nedbalost nebo pokud k úmrtí došlo za podezřelých okolností nebo z důvodu tvrzeného dobrovolného a bezohledného ignorování právních povinností podle příslušných právních předpisů soukromou osobou (viz mimo jiné v souvislosti s nebezpečnými průmyslovými činnostmi, Öneryildiz, citováno výše, § 71; v souvislosti s dopravními nehodami, při nichž došlo ke ztrátám na životech za podezřelých okolností, Al Fayed proti Francii, č. 38501/02, usnesení ze dne 27. 9. 2007, § 73; v souvislosti s odmítnutím zdravotní péče, Asiye Genc proti Turecku, č. 24109/07, rozsudek ze dne 27. 1. 2015, § 73; v souvislosti s vojenskými činnostmi, Oruk proti Turecku, č. 33647/04, rozsudek ze dne 4. 2. 2014, § 56–65; a Railean proti Moldavsku, č. 23401/04, rozsudek ze dne 5. 1. 2010, § 28; a v souvislosti s dopravní nehodou způsobenou dobrovolným a bezohledným jednáním jednotlivce v souvislosti s přepravou nebezpečných věcí, Sinim proti Turecku, č. 9441/10, rozsudek ze dne 6. 6. 2017, § 63).
161. V případě úmrtí Soud rozhodl, že pokud není od počátku jasně prokázáno, že smrt vznikla v důsledku nehody nebo jiného neúmyslného činu, a kde je hypotéza protiprávního zabití přinejmenším skutkově sporná, Úmluva vyžaduje, aby bylo provedeno vyšetřování, které dosáhne minimální hodnoty účinnosti k objasnění okolností smrti. Skutečnost, že vyšetřování nakonec potvrdí hypotézu, že došlo pouze k nehodě, nemá na tuto otázku žádný dopad, protože povinnost vyšetřování má konkrétně za cíl vyvrátit nebo potvrdit jednu nebo druhou hypotézu (viz Mustafa Tunç a Fecire Tunç, citováno výše, § 133). Za těchto okolností existuje povinnost účinného úředního vyšetřování, i když předpokládaný pachatel není státním zaměstnancem (tamtéž, § 171). Podle názoru Soudu by se výše uvedené mělo vztahovat i na případy zranění ohrožujících život.
162. Pokud jde o smrt nebo život ohrožující újmu způsobenou při nehodě v silniční dopravě, Soud se domnívá, že jakmile se o incidentu dozvědí úřady, tak musí vynaložit veškeré přiměřené úsilí s ohledem na praktické zkušenosti s vyšetřováním, mimo jiné zajištěním nezbytných prostředků k rychlému a důkladnému zajištění důkazů z místa činu, jako i dalších relevantních důkazů, aby byly tyto důkazy zabezpečeny a aby bylo odstraněno nebo minimalizováno jakékoli riziko opomenutí, které by později mohlo ohrozit možnosti stanovení odpovědnosti a určení odpovědných osob. Tato odpovědnost je na úřadech a nemůže být, jak bylo uvedeno výše, ponechána na podnětu oběti nebo jejich příbuzných (viz, mutatis mutandis, McKerr, citováno výše, § 111). Povinnost shromažďovat důkazy by měla platit alespoň do doby, než bude objasněna povaha odpovědnosti a než jsou orgány přesvědčeny, že neexistují důvody pro vedení nebo pokračování trestního vyšetřování.
163. Soud má za to, že jakmile bylo při počátečním vyšetřování zjištěno, že smrt nebo život ohrožující újma nebyla způsobena úmyslně, je logickým důsledkem obou forem procesních přístupů popsaných výše v bodech 159 a 160–161 považování občanského prostředku nápravy za dostatečný, a to bez ohledu na to, zda osoba, o které se předpokládá, že je odpovědná za incident, je soukromá strana nebo státní zaměstnanec.
164. V situaci, kdy je vyžadováno vedení trestního vyšetřování (viz výše odstavce 158 a 160–161), druh vyšetřování, které bude postačovat k dosažení cíle účinného provedení vnitrostátních právních předpisů, které chrání právo na život a dohnání odpovědných osob k jejich odpovědnosti, se mohou lišit podle okolností. Bez ohledu na použitý způsob vyšetřování však musí úřady jednat z vlastního podnětu, jakmile se věc dozví. Nemohou jednat až na podnět přímé oběti nebo jeho příbuzných, ať už podáním formální stížnosti, nebo převzetím odpovědnosti za provedení vyšetřování (viz, mutatis mutandis, McKerr, citováno výše, § 111).
165. Aby bylo vyšetřování „účinné“ v kontextu čl. 2 Úmluvy, musí být vyšetřování přiměřené (viz

Ramsahai a ostatní proti Nizozemsku, č. 52391/99, rozsudek velkého senátu ze dne 15. 5. 2007, § 324, EÚLP 2007-ii). To znamená, že musí být schopno vést ke zjištění skutkových okolností a případně k určení a potrestání odpovědných osob (viz Mustafa Tunç a Fecire Tunç, citováno výše, § 172; a Armani Da Silva proti Spojenému království, č. 5878/08, rozsudek velkého senátu ze dne 30. 3. 2016, § 233).

166. Vyšetřování také musí být důkladné, což znamená, že úřady musí podniknout všechny přiměřené kroky, které mají k dispozici k zajištění důkazů o události; vždy se musí vážně pokusit zjistit, co se stalo, a nespoléhat se na unáhlené nebo neopodstatněné závěry vzhledem k ukončení vyšetřování nebo k jejich použití jako podkladů svých rozhodnutí (viz Mocanu a ostatní, citováno výše, § 325; viz podle čl. 3 Úmluvy, El-Masri, citováno výše, § 183; Bouyid, citováno výše, § 123).
167. Dále by mělo být zdůrazněno, že i když mohou existovat překážky nebo potíže, které brání pokroku ve vyšetřování, pro veřejnou bezpečnost a pro udržení důvěry veřejnosti v dodržování principů právního státu a při předcházení tomu, aby vznikaly pochybnosti o výskytu tajných dohod nebo tolerování protiprávních činů, je nezbytná rychlá reakce úřadů. Řízení musí být rovněž ukončeno v přiměřené lhůtě (viz Šilih, citováno výše, § 195; a Lopes de Sousa Fernandes, citováno výše, § 218).
168. Rovněž je obecně nezbytné, aby vnitrostátní systém vytvořený k určení příčiny smrti nebo vážného fyzického zranění byl nezávislý. To znamená nejen nepřítomnost hierarchického nebo institucionálního propojení, ale také praktickou nezávislost, která znamená, že všechny osoby pověřené prováděním posouzení v řízení o určení příčiny smrti nebo fyzického zranění požívají formální a faktické nezávislosti od osob zapojených do událostí (viz Bajić proti Chorvatsku, č. 41108/10, rozsudek ze dne 13. 11. 2012, § 90; a Lopes de Sousa Fernandes, citováno výše, § 217).
169. V případě, jako je ten projednávaný, kdy jsou k dispozici různé právní prostředky nápravy, občanské i trestní, Soud zváží, zda by bylo možné považovat tyto prostředky společně, jak ustanoveno zákonem a uplatňováno v praxi, za právní prostředky schopné prokázat skutkové okolnosti, dohnat viníky k zodpovědnosti a poskytnout oběti přiměřenou nápravu. Volba prostředků k zajištění pozitivních povinností podle čl. 2 je v zásadě věcí, která je na uvážení smluvního státu. Existují různé možnosti, jak zajistit práva vyplývající z Úmluvy, a přestože stát neuplatnil jedno konkrétní opatření stanovené vnitrostátními právními předpisy, může splnit svou pozitivní povinnost jinými prostředky (viz Ciechońska, citováno výše § 65; ilbeyi Kemaloglu a Meriye Kemaloglu, citováno výše, § 37; a Lopes de Sousa Fernandes, citováno výše, § 216).
170. Uvedené povinnosti však nebudou splněny, pokud ochrana poskytovaná vnitrostátním právem existuje pouze teoreticky: především musí účinně fungovat v praxi (viz Calvelli a Ciglio, citováno výše, § 53; Šilih, citováno výše, § 195, a Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu, citováno výše, § 132). Nejedná se o závazek výsledku, ale pouze prostředků (viz Šilih, citováno výše, § 193; a Lopes de Sousa Fernandes, citováno výše, § 221). Pouhá skutečnost, že řízení skončilo nepříznivě pro oběť (nebo příbuznou osobu), tedy sama o sobě neznamená, že žalovaný stát nesplnil své pozitivní povinnosti podle čl. 2 Úmluvy (viz Besen proti Turecku, č. 48915/09, usnesení ze dne 19. 6. 2012, § 38; a Lopes de Sousa Fernandes, citovano výše, § 221).
171. Konečně Soud znovu zdůrazňuje, že dodržování procesních požadavků čl. 2 je posuzováno na základě několika základních parametrů, včetně výše uvedených parametrů (viz body 166–168). Tyto prvky spolu navzájem souvisejí a každý z nich, posuzovaný samostatně, neznamená sám o sobě konec, jako je tomu v případě požadavků na spravedlivý proces podle čl. 6. Jedná se o kritéria, která společně umožňují určit stupeň účinnosti vyšetřování. Ve vztahu k účelu účinného vyšetřování musí být vyhodnoceny všechny záležitosti včetně otázky rychlosti a vhodnosti (viz zejména s ohledem na nezávislost vyšetřování, Mustafa Tunç a Fecire Tunç, citováno výše, § 225).

(ii) Aplikace obecných principů na projednávaný případ

172. Soud již uvedl konkrétní okolnosti stěžovatelova případu, které je třeba vzít v úvahu při jeho posouzení (viz bod 113). V případě život ohrožujících zranění způsobených neúmyslně vyžaduje procesní povinnost stanovená v čl. 2 pouze to, že právní systém umožňuje stěžovateli prostředek nápravy u občanských soudů, a nikoli zahájení trestního vyšetřování okolností nehody (viz bod 163 výše). To však nebrání vnitrostátnímu právu v tom, aby za těchto okolností dávalo možnost zahájení trestního vyšetřování (viz bod 169 výše).
173. Soud se tedy musí zabývat procesními možnostmi, které měl stěžovatel k dispozici k prokázání osobní odpovědnosti D. i. a J. C. P. za jeho zranění v projednávané věci.
174. Úvodem Soud považuje za irelevantní občanskoprávní řízení zahájené stěžovatelem dne 28. 11. 2006 proti pojišťovně a později proti leasingové společnosti (viz body 64–65), protože se tato řízení týkala údajné odpovědnosti těchto společností za neplnění jejich povinností vyplývajících ze smluv uzavřených se stěžovatelem a nikoli deliktní odpovědnosti D. i. nebo J. C. P. v důsledku jejich jednání nebo opomenutí.
175. Dále uvádí, že podle vlády měl stěžovatel přístup k několika vnitrostátním prostředkům nápravy za účelem domáhání se náhrady škody, kterou utrpěl v důsledku své nehody. Vláda tvrdila, že by se zcela určitě mohl stát stranou občanského nebo účastníkem trestního řízení a dále by mu byl přinejmenším teoreticky poskytnut odpovídající způsob nápravy za utrpěné škody a újmy. Stěžovatel se rozhodl připojit se svým civilním nárokem do trestního řízení zahájeného úřady k objasnění okolností nehody.
176. Pokud jde o otázku, zda má stěžovatel za účelem splnění podmínky vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy zahájit samostatné civilní řízení namísto připojení se k trestnímu řízení, Soud nejprve poznamenává, že volba připojit se jako občanská strana [poškozený] k trestnímu řízení zahájenému úřady se nezdá být nerozumné. Za takové jej nepovažovaly ani vnitrostátní orgány, které se po dlouhou dobu domnívaly, že v daném případě existují důvody pro trestní vyšetřování. Zadruhé, prostředek nápravy uplatňovaný stěžovatelem umožnil společné přezkoumání trestní a občanskoprávní odpovědnosti vyplývající ze stejného zaviněného jednání, čímž usnadnil celkovou procesní ochranu dotčených práv. Připojení se s občanskoprávním nárokem do trestního řízení mohlo být stěžovatelem preferováno i přesto, že nesl důkazní břemeno o opodstatněnosti jeho nároku, jelikož vyšetřující orgány byly rovněž povinny shromažďovat důkazy, včetně důkazů nalezených v místě nehody. Znalecké posudky vyžadované orgány a další důkazy shromážděné v trestním řízení mohl stěžovatel použít v jakémkoli občanském řízení, přičemž by pravděpodobně byly nezbytné i pro určení opodstatněnosti jeho občanskoprávního nároku. Soud proto nevnímá žádný důvod domnívat se, že stěžovatel jednal nevhodně, když se rozhodl pokračovat ve své věci podle trestního řádu (viz Elena Cojocaru proti Rumunsku, č. 74114/12, rozsudek ze dne 22. 3. 2016, § 122).
177. S ohledem na opakované pokusy vnitrostátních orgánů o objasnění okolností nehody se Soud domnívá, že stěžovatel mohl přiměřeně očekávat, že výše uvedené trestní řízení poskytne řešení jeho nároků. Za těchto okolností skutečnost, že stěžovatel nepodal samostatnou občanskoprávní žalobu proti D. i. a J. C. P. nemůže být při posuzování, zda vyčerpal vnitrostátní prostředky nápravy, v jeho neprospěch. V této souvislosti lze zopakovat, že v případě, že existuje několik vnitrostátních prostředků nápravy, které může jednotlivec uplatňovat, má tato osoba právo vybrat si za účelem splnění požadavku vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy ten prostředek, který řeší jeho nebo její zásadní důvod ke stížnosti. Jinými slovy, pokud byl využit jeden prostředek nápravy, není vyžadováno použití jiného prostředku nápravy, který má v zásadě stejný cíl (viz Aquilina proti Maltě, č. 25642/94, rozsudek velkého senátu ze dne 29. 4. 1999, § 39, EÚLP 1999-iii; Kozacioglu; proti Turecku, č. 2334/03, rozsudek velkého senátu ze dne 19. 2. 2009, § 40; Micallef proti Maltě, č. 17056/06, rozsudek velkého senátu ze dne 15. 10. 2009, § 58, EÚLP 2009; a Şerife Yigit proti Turecku, č. 3976/05, rozsudek velkého senátu ze dne 2. 11. 2010, § 50).

178. S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba konstatovat, že námitka vlády z důvodu nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy musí být zamítnuta.
179. K otázce, zda za konkrétních okolností trestní řízení vedlo ke splnění povinnosti státu podle čl. 2 zajistit účinný soudní systém (viz Byrzykowski proti Polsku, č. 11562/05, rozsudek ze dne 27. 6. 2006, § 106-07), Soud poznamenává, že pokud by bylo považováno za účinné, tak by takové řízení bylo samo o sobě schopno splnit tuto povinnost (viz Šilih, citováno výše, § 202; Zavoloka proti Lotyšsku, č. 58447/00, rozsudek ze dne 7. 7. 2009, § 36; Anna Todorova, citováno výše, § 75; Sidika Imren proti Turecku, č. 47384/11, rozsudek ze dne 13. 9. 2016, § 58; a Lopes de Sousa Fernandes, citováno výše, § 232).
180. V tomto ohledu Soud poznamenává, že bezprostředně po nehodě zahájilo policejní oddělení Ploieşti z úřední povinnosti trestní vyšetřování okolností nehody a shromáždilo důkazy, včetně měření, vzorků krve a fotografických a lékařských dokumentů, schopných objasnění okolností, za kterých k nehodě došlo.
181. Orgány vyšetřující nehodu kromě toho identifikovaly všechny řidiče účastnící se nehody, včetně stěžovatele, a vyslechly je a svědky, kteří událost viděli. Jakmile to zdravotní stav stěžovatele dovolil, tak ten se aktivně účastnil řízení. Během vyšetřování i ve fázi soudního přezkumu měl přístup ke spisu a mohl zpochybnit nezávislost a nestrannost příslušných orgánů, jakož i jejich akty a opatření, a požádat o založení dalších důkazů do spisu. Proti rozhodnutím státního zastupitelství se mohl odvolat. Skutečnost, že některé z jeho žádostí o založení dodatečných důkazů a některé z jeho odvolání byly zamítnuty nebo že kasační soud nakonec vyhověl na základě legitimního podezření jedné z jeho žádostí o postoupení jeho případu, nenaznačuje, že orgány vyšetřující nehodu ani vnitrostátní soudy nebyly ochotny zjistit skutkové okolnosti nehody a odpovědnost zúčastněných osob nebo že jim chyběla nezávislost.
182. Krom toho vzhledem k dostupným důkazům, a to bez ohledu na zjištění Forenzní služby ze dne 10. 4. 2007 o nesrovnalostech při odběru vzorků krve stěžovatele (viz bod 31), nenašel Soud dostatečné důvody k závěru, že vyšetřování nebo shromažďování důkazů bylo nedostatečně důkladné. Rozhodnutí vnitrostátních orgánů zastavit řízení nebylo přijato spěšně nebo svévolně a následovaly roky vyšetřování, které vedly k nahromadění velkého množství důkazů včetně forenzních a technických posudků. Tyto důkazy se týkaly otázek vznesených v rámci trestního řízení včetně záležitostí týkajících se chování zúčastněných řidičů a příčin nehody.
183. Soud poznamenává, že orgány zamítly některé žádosti stěžovatele o shromažďování důkazů, přestože ten je považoval za relevantní pro daný případ. Vnitrostátní orgány však musí mít při rozhodování o tom, jaké důkazy jsou pro vyšetřování relevantní, určitý prostor pro uvážení.
184. Řízení týkající se okolností nehody trvalo přes osm let. Je pravda, že v řízení došlo k určitým průtahům. Vzhledem k důvodům některých z těchto průtahů (které mají být přezkoumány podle čl. 6 odst. 1 – viz odstavce 210–214 níže) však nelze říci, že ovlivnily účinnost vyšetřování.
185. Soud znovu opakuje, že čl. 2 nezaručuje právo na trestní odsouzení třetí osoby (viz bod 160 výše). Domnívá se proto, že při neexistenci zjevného nedostatku důkladnosti při zkoumání okolností, které vedly k nehodě stěžovatele ze strany úřadů, nestačí jejich rozhodnutí o zastavení řízení, aby byl smluvní stát odpovědný podle své procesní povinnosti vyplývající z čl. 2 Úmluvy.
186. S ohledem na celkové posouzení trestního vyšetřování dospěl Soud k závěru, že nelze říci, že právní systém, jak byl použit v projednávané věci, se případem stěžovatele dostatečně nezabýval. Proto neshledává žádné porušení čl. 2 Úmluvy.
187. K údajnému porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy
188. Právo na přístup k soudu

(…)

(a) Přijatelnost

(…)

(b) Věcné posouzení

(i) Podání stran

190. Stěžovatel tvrdil, že vnitrostátní orgány věcně nezkoumaly trestní odpovědnost zúčastněných řidičů a že jeho občanskoprávní nárok spojený s trestním řízením nebyl kvůli konečnému výsledku trestního řízení přezkoumán. Vzhledem k tomu, že úřady byly odpovědné za to, že nedošlo k přezkumu jeho občanskoprávního nároku, tak došlo k porušení jeho práva na přístup ke spravedlnosti. Kromě toho podle judikatury Soudu měly vnitrostátní orgány povinnost zajistit, aby požíval základních záruk stanovených v čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a že tyto měly vytvořit podmínky pro řešení uplatněných občanskoprávních nároků stěžovatele.
191. Vláda uvedla, že vnitrostátní soudy nemohly během odvolacího řízení podaného obětí (poškozeným) proti rozhodnutí státního zastupitelství o zastavení trestního řízení zkoumat tyto občanskoprávní nároky. To však neomezilo možnost oběti uplatnit své právo na přístup k soudu zahájením samostatného občanskoprávního řízení, které dostatečně chrání jeho práva podle čl. 6.

(ii) Posouzení soudu

(a) Obecné principy

192. Soud připomíná, že právo na spravedlivý proces musí být vykládáno s ohledem na požadavek právního státu, který vyžaduje, aby všichni účastníci sporu měli účinný soudní prostředek nápravy, který jim umožní uplatňovat občanská práva. Každý má právo na to, aby byl jakýkoli nárok týkající se jeho občanských práv a povinností, projednán soudem. Tímto způsobem čl. 6 § 1 ztělesňuje „právo na soud“, jehož je právo na přístup, tj. právo zahájit řízení před soudy v občanských věcech, jedním konkrétním aspektem (viz mimo jiné Golder proti Spojenému království, rozsudek ze dne 21. 2. 1975, § 36, řada A č. 18; Al-Dulimi a Montana Management inc. proti Švýcarsku, č. 5809/08, rozsudek velkého senátu ze dne 21. 6. 2016, § 126; a Nait-Liman proti Švýcarsku, č. 51357/07, rozsudek velkého senátu ze dne 15. 3. 2018, § 113).
193. Soud má za to, že existuje rozdíl mezi právem na účinné vyšetřování podle čl. 2 Úmluvy a právem na přístup k soudu podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy. První právo je odvozeno z pozitivní povinnosti vyplývající z hmotněprávní povinnosti zabránit zasahování do života osoby nebo fyzické integrity, zatímco druhé právo poskytuje přístup k mechanismu pro urovnávání sporů vzniklých například ze situace, která je zásahem do života osoby nebo její osobní integrity, a jejím cílem je tedy poskytnout oběti cestu k odškodnění bez ohledu na povinnost státu zabránit uvedenému rušení.
194. Soud dále opakuje, že ačkoli Úmluva jako taková nepřiznává právo na trestní stíhání nebo odsouzení třetí osoby za trestný čin [viz Perez proti Francii, č. 47287/99, rozsudek velkého senátu, § 70, EÚLP 2004-i; a Gorou proti Řecku (č. 2), č. 12686/03, rozsudek velkého senátu ze dne 20. 3. 2009, § 24], může vnitrostátní právní řád stanovit oběti trestného činu právo požadovat občanskoprávní nárok – odškodnění – za újmu způsobenou tímto trestným činem, tj. umožněním oběti vstoupit do trestního řízení jako civilní strana. To je jeden z možných způsobů, jak poskytnout uplatnění občanskoprávního nároku na náhradu škody (viz výše Perez, citováno výše, § 62).
195. Právo na přístup k soudu není absolutní, ale může podléhat omezením; tato jsou implicitně povolena, protože právo na přístup k soudu ze své podstaty vyžaduje regulaci ze strany státu, který má v tomto ohledu určitou posuzovací pravomoc (viz Golder, citováno výše, § 38). Za

těchto podmínek nesmí tato omezení omezovat přístup osoby takovým způsobem nebo do té míry, že by byla narušena samotná podstata tohoto práva. Kromě toho tato omezení nebudou slučitelná s čl. 6 odst. 1, pokud nesledují legitimní cíl nebo pokud neexistuje přiměřený vztah proporcionality mezi použitými prostředky a sledovaným cílem, kterého má být dosaženo (viz Ashingdane proti Spojenému Království, rozsudek ze dne 28. 5. 1985, § 57, řada A č. 93; Al-Dulimi a Montana Management inc., citováno výše, § 129; Řecká katolická farnost Lupeni a ostatní proti Rumunsku, č. 76943/11, rozsudek velkého senátu ze dne 29. 11. 2016, § 89; Nait-Liman, citováno výše, § 114–15, a Zubac proti Chorvatsku, č. 40160/12, rozsudek velkého senátu ze dne 5. 4. 2018, § 78).

(b) Aplikace obecných principů na projednávaný případ

196. V projednávaném případě je namístě konstatovat, že stěžovatel uplatnil občanskoprávní nárok v rámci trestního řízení zahájeného vnitrostátními orgány proti J. C. P. a D. i. po dopravní nehodě. Zmíněné orgány však trestní řízení proti J. C. P. a D. i. zastavily z toho důvodu, že nebyly naplněny všechny náležitosti trestného činu a trestní odpovědnost případných pachatelů již byla promlčena. V důsledku toho nebyl občanskoprávní nárok spojený s trestním řízením přezkoumán žádným trestním soudem.
197. Žádný z účastníků řízení netvrdil ani nepředložil důkazy nasvědčující tomu, že po skončení řízení proti J. C. P. a D. i. byly trestní soudy navzdory svému rozhodnutí zastavit trestní řízení povinny přezkoumat občanskoprávní nárok stěžovatele. Na základě dostupných důkazů se Soud navíc domnívá, že rozhodnutí o zastavení trestního řízení proti J. C. P. a D. i., z důvodů uvedených výše (viz bod 196), nebylo svévolné nebo zjevně neopodstatněné.
198. V této souvislosti lze poznamenat, že v případech, kdy občanskoprávní nároky vznesené v rámci trestního řízení nebyly přezkoumány z důvodu ukončení těchto řízení, Soud zohlednil dostupnost jiných kanálů, prostřednictvím kterých se stěžovatelé mohli domoci svých práv. V případech, kdy měli stěžovatelé k dispozici přístupné a účinné způsoby pro uplatnění svých občanských nároků, Soud uzavřel, že jejich právo na přístup k soudu nebylo porušeno [viz Assenov a ostatní, citováno výše, § 112; Ernst a ostatní proti Belgii, č. 33400/96, rozsudek ze dne 15. 7. 2003, § 54–55; Moldovan a ostatní proti Rumunsku (č. 2), č. 41138/98 a 64320/01, § 119–22, EÚLP 2005-Vii (výňatky); Forum Maritime SA proti Rumunsku, č. 63610/00 a 38692/05, rozsudek ze dne 4. 10. 2007, § 91; Borobar a ostatní proti Rumunsku, č. 5663/04, rozsudek ze dne 29. 1. 2013, § 56; a Asociace obětí SC Rompetrol SA a SC Geomin SA a ostatní proti Rumunsku, č. 24133/03, rozsudek ze dne 25. 6. 2013, § 65].
199. V projednávaném případě mohl stěžovatel v době, kdy se připojil do trestního řízení jako poškozený, zahájit samostatné občanskoprávní řízení proti J. C. P. a D. i. Přestože dostupné důkazy a vysvětlení vlády naznačují, že takové řízení mohlo být přerušeno až do ukončení trestního řízení, Soud poznamenává, že strany neposkytly žádné důkazy, které by naznačovaly, že stěžovatel nemohl získat závěry o opodstatněnosti svých občanských nároků po ukončení trestního řízení.
200. Navíc ukončení trestního řízení proti J. C. P. a D. i. nebránilo stěžovateli, aby proti nim podal samostatnou občanskoprávní žalobu u občanského soudu, jakmile se dozvěděl o konečných rozsudcích trestních soudů potvrzujících rozhodnutí státního zastupitelství o zastavení trestního řízení. Kromě toho, jak vysvětlila vláda (viz body 95–96 výše), by bylo možné, aby stěžovatel tvrdil, že promlčecí doba pro podání samostatného občanskoprávního nároku nezapočala svůj běh v průběhu trestního řízení s občanskoprávními nároky. Taková žaloba by tedy nebyla nutně určena k neúspěchu.
201. Na základě výše uvedených úvah nelze říci, že stěžovateli byl odepřen přístup k soudu za účelem ochrany jeho občanských práv.
202. Z toho vyplývá, že v tomto ohledu nedošlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy.
203. Přiměřenost délky řízení

204. Stěžovatel uváděl, že vyšetřování okolností nehody bylo nepřiměřeně dlouhé.

(…)

(b) Věcné posouzení

(…)

(ii) Posouzení soudu

207. Soud připomíná, že občanskoprávní řízení spadá do působnosti čl. 6 odst. 1 pod jeho občanskou částí pokud není zahájeno za čistě represivním účelem [viz Perez, citováno výše, § 70–71; Gorou (č. 2), citováno výše, § 24; a Sdružení obětí SC Rompetrol SA a SC Geomin SA a ostatní, citováno výše, § 74]. Článek § 6 odst. 1 se vztahuje na řízení týkající se nároku občanské strany od okamžiku, kdy se oběť k řízení připojila jako civilní účastník [viz Perez, citováno výše, § 66; a Gorou (č. 2), citováno výše, § 25], dokonce i ve fázi předběžného vyšetřování, (viz Perez, citováno výše, § 66; a Codarcea proti Rumunsku, č. 31675/04, rozsudek ze dne 2. 6. 2009, § 78). V projednávaném případě bylo předmětem občanského nároku stěžovatele získání náhrady škody za trestný čin údajně spáchaný J. C. P. a D. i. Ustanovení čl. 6 odst. 1 pod jeho občanskou částí se proto vztahovalo na trestní řízení spojené se stěžovatelem.
208. Soud poznamenává, že účastníci řízení nezpochybňují, že se stěžovatel připojil k trestnímu vyšetřování vedenému vnitrostátními orgány jako poškozený dne 22. 6. 2005. Rovněž poznamenává, že uvedené řízení skončilo rozsudkem odvolacího soudu v Ploieşti ze dne 7. 3. 2013. Délka řízení tedy činila sedm let, osm měsíců a dvanáct dnů. Toto řízení se skládalo ze tří fází, pokaždé na dvou úrovních jurisdikce.
209. Soud opakuje, že přiměřenost délky řízení musí být posouzena s ohledem na okolnosti konkrétního případu a s ohledem na tato kritéria: složitost případu, chování stěžovatele a příslušných orgánů, a co bylo v sázce pro stěžovatele jako účastníka sporu (viz mj. Frydlender proti Francii, č. 30979/96, rozsudek velkého senátu 27. 6. 2000, § 43, EÚLP 2000-Vii).
210. Soud poznamenává, že trestní vyšetřování okolností nehody stěžovatele mělo značnou věcnou složitost a zahrnovalo několik možností, které vyšetřovatelé museli prozkoumat. Rovněž poznamenává, že procesní složitost případu se zvýšila z důvodu opakovaných forenzních a technických znaleckých posudků potřebných k objasnění okolností nehody.
211. Soud dále poznamenává, že i přesto, že stěžovateli v počátečních fázích trestního vyšetřování asistoval právní zástupce, nebyl vyšetřovatelům kvůli jeho zdravotnímu stavu k dispozici, že opakovaně zpochybňoval (opravnými prostředky) jednání vyšetřovatele a soudců zapojených do vyšetřování přezkoumání jeho případu, že požadoval postoupení jeho případu, že požádal o několik znaleckých a technických posudků, zpochybňoval jejich závěry, a že podal opravný prostředek ohledně skutkových a právních okolností konečného rozsudku, proti kterému nebylo podání opravného prostředku přípustné. i když stěžovatel nemůže být odpovědný za svůj zdravotní stav a za plné využití některých opravných prostředků, které má podle vnitrostátního práva k dispozici, tak vnitrostátní orgány nemohou být odpovědné za takové výsledné prodloužení délky řízení (viz Sürmeli proti Německu, č. 75529/01, rozsudek velkého senátu ze dne 8. 6. 2006, § 131, EÚLP 2006-Vii).
212. Soud rovněž poznamenává, že vnitrostátní orgány během řízení nezůstaly nečinné a že neustále podnikaly kroky, shromažďovaly důkazy a vyvinuly značné úsilí k objasnění okolností případu.
213. i když mohou být tyto orgány považovány za odpovědné za určité procesní vady, které způsobily zpoždění v řízení (viz body 29, 37 a 50–52 výše), tak vzhledem ke složitosti případu a skutečnosti, že orgány zůstaly po celou dobu aktivní, se Soud domnívá, že za zvláštních okolností projednávaného případu nelze říci, že orgány nesplnily povinnost urychleně věc

projednat. To platí o to spíše, že žádost o náhradu škody se týkala škody, kterou stěžovatel utrpěl při dopravní nehodě. Příslušné řízení proto nepatřilo do žádné kategorie řízení, která ze své povahy vyžadovala zvláštní péči, jako je péče o děti, o občanskému stavu a způsobilost k právnímu jednání nebo pracovní spory (viz Sürmeli, citováno výše, § 133).

214. S ohledem na řízení jako celek tedy v projednávaném případě nedošlo k porušení požadavku na „přiměřenou délku řízení“ zakotveného v čl. 6 odst. 1 Úmluvy.
215. K údajnému porušení článku 13 Úmluvy ve spojení s článkem 2

(...)

(b) Posouzení soudu

217. Soud poznamenává, že čl. 13 Úmluvy zaručuje, že na vnitrostátní úrovni je k dispozici prostředek nápravy, kterým lze napadnout porušení práv a svobod vyplývajících z Úmluvy. Ačkoliv mají smluvní státy určitý prostor pro uvážení ohledně způsobu, jakým plní své povinnosti podle tohoto ustanovení, musí existovat vnitrostátní prostředek nápravy umožňující příslušnému vnitrostátnímu orgánu, aby se mohl zabývat podstatou příslušné stížnosti podle Úmluvy a aby mohl současně poskytnout odpovídající nápravu (viz například Soering proti Spojenému království, rozsudek ze dne 7. 7. 1989, § 120, řada A č. 161; a De Tommaso proti itálii, č. 43395/09, rozsudek velkého senátu ze dne 23. 2. 2017, § 179).
218. Působnost povinnosti podle čl. 13 se liší v závislosti na povaze stížnosti stěžovatele podle Úmluvy, ale náprava musí být v každém případě „účinná“ jak v praxi, tak v právu, zejména v tom smyslu, že jejímu výkonu nesmí být bezdůvodně bráněno jednáním nebo opomenutím orgánů státu. Za určitých okolností může souhrn prostředků nápravy stanovených ve vnitrostátním právu splňovat požadavky čl. 13 (viz mj. De Tommaso, citováno výše, § 179). Článek 13 však vyžaduje, aby ve vnitrostátním právu byl k dispozici prostředek nápravy pouze v případě stížností, které lze ve smyslu Úmluvy považovat za „sporné“ (tamtéž, § 180).
219. Soud nejprve poznamenává, že prohlásil stížnost stěžovatele podle čl. 2 Úmluvy za přípustnou. Přestože z výše uvedených důvodů neshledal porušení tohoto ustanovení, přesto se domníval, že stížnost vznesená stěžovatelem na základě tohoto ustanovení vyvolávala závažné skutkové a právní otázky vyžadující přezkoumání věci samé. Soud se proto domnívá, že stěžovatel měl vůči tomuto článku spornou stížnost ve smyslu čl. 13 Úmluvy (viz, mutatis mutandis, Sürmeli, citováno výše, § 102; Khlaifia a ostatní, citováno výše, § 269).
220. Vyvstává tedy otázka, zda měl stěžovatel podle vnitrostátního práva účinný prostředek nápravy, podle kterého si může stěžovat na porušení svých práv podle čl. 2 Úmluvy. Soud nicméně poznamenává, že stížnost stěžovatele podle čl. 13 se netýká jiné otázky než otázky neúčinnosti trestního vyšetřování, což je otázka, kterou Soud již přezkoumal podle čl. 2. Ve světle tohoto přezkumu nepovažuje za nutné přezkoumat stížnost také podle čl. 13.

iii. STÍŽNOST TÝKAJÍCÍ SE ZACHÁZENÍ ORGÁNŮ ZAPOJENÝCH DO VYŠETŘOVÁNÍ SE STĚŽOVATELEM

221. Stěžovatel si stěžoval, že zacházení, kterému byl vystaven z důvodu způsobu vedení vyšetřování okolností nehody veřejnými orgány, představovalo nelidské a ponižující zacházení. Jak již bylo uvedeno výše (viz body 88–89), Soud přezkoumá tuto stížnost podle hmotněprávní části čl. 3 Úmluvy. Ustanovení tohoto článku jsou popsána výše (viz bod 91).
222. Podání stran
223. Odlišujíc tento případ od ostatních případů týkajících se podobných otázek, vláda argumentovala tím, že hmotněprávní část čl. 3 se na tuto část stížnosti nevztahuje. Dle jejich názoru na rozdíl od jiných případů, které zahrnovaly výjimečné okolnosti případu, vnitrostátní orgány v daném případě provedly šetření a zahrnuly všechny příslušné důkazy do spisu. Stěžovatel rovněž neprokázal, že soužení, které mu bylo údajně způsobeno zdlouhavým a

neúčinným vyšetřováním, splňovalo hranici závažnosti vyžadovanou pro použití čl. 3 Úmluvy.

224. Stěžovatel uvedl, že způsob, jakým orgány vedly vyšetřování jeho případu a vyřizovaly stížnosti, které podal proti uvedeným vyšetřovatelům, opakovaná zneužití, kterého se orgány dopustily zamítnutím jeho stížností a žádostí o doplnění důkazů, výsledek a délka vyšetřování, skutečnost, že byl podezřelý z pití alkoholu a řízení vozidla a z důvodu, že byl od začátku vyšetřování považován za jediného odpovědného za nehodu, a skutečnost, že jeho stížnosti byly považovány za pouhé činy pomsty vyšetřovatelům, mu způsobily psychické utrpení a pocity úzkosti a ponížení. Jeho opakované stížnosti podané příslušným orgánům zdůraznily jeho pocity, že je konfrontován s organizovaným systémem, do něhož jsou zapojeni policisté a státní zástupci, kteří jsou vůči němu antagonističtí z důvodů, které se týkaly i jeho minulého opozičního postoje vůči bývalému rumunskému komunistickému režimu, přičemž tento systém byl organizován nejvyššími úřady. Jeho podezření, že vytýkané jednání bylo přímým úmyslem úřadů, potvrdil kasační soud, který rozhodl o přeložení případu z okresního soudu v Ploieşti na jiný okresní soud v jiné části země.

225. Vyšetřovatelé se v jeho případě proti němu dopustili řady hrubých jednání, včetně zkreslování důkazů a psychického násilí, jejichž cílem bylo přimět ho, aby se zdržel svých stížností a používání opravných prostředků, které má k dispozici. To v něm vyvolalo silné pocity strachu.

226. Posouzení soudu

227. Soud úvodem poznamenává, že vláda vznesla předběžnou námitku a tvrdila, že tato stížnost byla ratione materiae neslučitelná s ustanoveními Úmluvy (viz bod 222 výše).

228. Soud dále poznamenává, že v některých předchozích případech zohlednil způsob, jakým vnitrostátní orgány prováděly vyšetřování, aby přezkoumal, zda jejich jednání představuje nelidské nebo ponižující zacházení v rozporu s hmotnou částí čl. 3.

229. Tato judikatura se vyvinula zejména ve vztahu k příbuzným zmizelých osob (viz mj. Kurt, citováno výše, § 130–34; Çakici, citováno výše, § 98; a Taş, citováno výše, § 77–80). Soud znovu připomíná, že zmizení osoby představuje zvláště těžkou zátěž pro příbuzné pohřešovaných osob, které jsou udržovány v nevědomosti o osudu svých blízkých a trpí úzkostí z nejistoty (viz Varnava a ostatní proti Turecku, č. 16064/90 a 8 dalších, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 9. 2009, § 200, EÚLP 2009).

230. Soud dále poznamenává, že v případech posuzování, zda způsob, jakým bylo vyšetřování s ohledem na příbuzné vedeno, představovalo zacházení, které je v rozporu s čl. 3 Úmluvy, bere v úvahu řadu aspektů. Mezi relevantní prvky patří blízkost rodinné vazby, rozsah, v jakém byl rodinný příslušník svědkem dotyčných událostí, zapojení rodinného příslušníka do pokusů získat informace o zmizelé osobě a způsob, jakým orgány na tato šetření reagovaly. Soud nicméně zdůraznil, že podstata takového porušení nemusí nutně spočívat ve zmizení rodinného příslušníka, nýbrž se týká reakcí a postojů orgánů k situaci, kdy se o nich dozví (viz Çakici, citováno výše, § 98). Soud při zjišťování, zda jednání orgánů dosáhla úroveň závažnosti, která může být z pohledu čl. 3 problematická a porušuje jej, přiznal význam například lhostejnosti a bezcitnosti orgánů při řešení obav stěžovatelů a akutní úzkost a nejistotu, kterou stěžovatelé v důsledku toho utrpěli a dále trpěli (viz Taş, citováno výše, § 79).

231. Soud rovněž poznamenává, že zásady stanovené ve výše citovaných věcech použil i v některých výjimečných situacích mimo kontext zmizení osoby [viz, v souvislosti se zadržením a vyhoštěním nezletilého žadatele o azyl, který byl bez doprovodu, Mubilanzila Mayeka a Kaniki Mitunga proti Belgii, č. 13178/03, rozsudek ze dne 12. 10. 2006, EÚLP 2006-Xi; v souvislosti s obviněními ze sexuálního zneužívání dítěte v rodinném prostředí, MP a ostatní proti Bulharsku, č. 22457/08, rozsudek ze dne 15. 11. 2011; k podmínkám, v nichž byla během procesu identifikace uložena těla zesnulých příbuzných, Sabanchiyeva a ostatní proti Rusku, č. 38450/05, rozsudek ze dne 6. 6. 2013, EÚLP 2013 (výňatky); v souvislosti s nedostatečnou lékařskou péčí ve vazbě s následkem smrti a chybným vnitrostátním vyšetřováním, Salakhov a islyamova proti Ukrajině, č. 28005/08, rozsudek ze dne 14. 3. 2013; a v souvislosti s emocionálním utrpením způsobeným příbuznému odebráním tkáně z těla zesnulého bez

vědomí nebo souhlasu jeho příbuzného, Elberte proti Lotyšsku, č. 61243/08, rozsudek ze dne 13. 1. 2005, ECHR 2015]

232. Soud nicméně poznamenává, že na případ stěžovatele se nevztahuje žádná z okolností zkoumaných ve výše uvedené judikatuře.
233. S přihlédnutím ke skutkovým okolnostem a ke všem důkazům, které má k dispozici, Soud v situaci stěžovatele neshledává žádné porušení čl. 3 Úmluvy. Z toho vyplývá, že tato stížnost je zjevně neopodstatněná a musí být zamítnuta v souladu s čl. 35 odst. 3 písm. a) a 4 Úmluvy.

VÝROK

Z těchto důvodů Soud

1. Spojuje jednomyslně námitku vlády proti vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků vznesené v souvislosti se stížnostmi týkajícími se vedení trestního vyšetřování ve věci samé a zamítá ji.
2. Prohlašuje většinou stížnost týkající se procesní části čl. 3 Úmluvy nepřijatelnou;
3. Prohlašuje většinou stížnost týkající se čl. 8 Úmluvy za nepřijatelnou.
4. Prohlašuje většinou stížnost týkající se čl. 2 Úmluvy za přijatelnou.
5. Rozhoduje třinácti hlasy proti čtyřem, že nedošlo k porušení čl. 2 Úmluvy.
6. Prohlašuje jednomyslně stížnost týkající se čl. 6 odst. 1 Úmluvy za přijatelnou.
7. Rozhoduje šestnácti hlasy proti jednomu, že nedošlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy, pokud jde o stížnost týkající se práva na přístup k soudu.
8. Rozhoduje deseti hlasy proti sedmi, že nedošlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy, pokud jde o stížnost týkající se délky vyšetřování trestného činu.
9. Rozhoduje jednomyslně, že není třeba samostatně posuzovat stížnost podle čl. 13 ve spojení s čl. 2 Úmluvy.
10. Prohlašuje jednomyslně stížnost týkající se hmotné části čl. 3 Úmluvy za nepřijatelnou.

(…)

(Zpracoval Mgr. Petr Barták, LL.M.)